...iteşrin —

HABER

5 Kuruş - Telefon: 23872 — 22 Ikinciteşrin 1936 PAZAR — Sene: 5 - Sayı: 1744

Parasız ilâvemizi
Müvezzilerden isteyiniz

Fransız ve Türk notalarının esasları

Fransa; Sancak ahalisi için Suriye halkından ayrı bir idare hakkı tanımadığını söylüyor

Muahedelere bu şekilde riayet edilmedikçe Hükûmetimiz de kendini bunlarla bağlı saymıyacaktır

Hariciyemizin iki rüknü: Tevfik Rüştü Aras ve Numan Rifat Menemencioğlu

Bugünlerde neşredilmesi beklenen ikinci Beyaz kitabın muhteviyatını İskenderun sancağı hakkında vermiş olduğumuz notalar, Fransanın cevabı, San Remo itilâhnamesi, Türk — Fransız itilâfı ve Lozan anlaşmasının bu hususiaki maddeleri teşkil etmektedir.

Notamız ve Fransanın cevabı

Antakya, İskenderun ve havalisi hakkında vermiş olduğumuz 9 birinciteşrin 936 tarihli notamıza Fransa bir ay sonra 10 ikinciteşrin 936 da cevap vermiştir. Bu cevapta Fransa İskenderun ve Antakyaya dair Türkiye tarafından istenen müzakeratın, 1921 itilâfnamesi çerçevesi dahilinde icrasından kaçınmayacağını ve bu itilâfnamenin Fransız hükûmetinin vaziyetini kat'iyetle tarif etmekte olduğunu söyledikten sonra bu anlaşmanın Türkiye ile Fransa arasında bir tahdidi hudut anlaşması mahiyetinde bulunduğu ileri sürülmekte ve bu mahiyet şöyle izah olunmaktadır:

"İtilâfname, bu tahdidi hudut münasebetile tahaddüs eden, Suriye —Türkiye Gümrük muahedesi, affı umumî, Türkiyedeki ekalliyetler hukuku ve İskenderun mıntakasındaki Türk ahaliye bahşedilecek garantiler ve kolaylıklar gibi muhtelif mesailden bahis bulunmaktadır. Bu mıntakanın statüsüne gelince, buraya hususî bir idare rejimi verileceği tasrih edilmiştir.,,

(Devamı 6 ıncıda)

Buhran senelerinin yadigârı Kontenjan Yıl başından itibaren kaldırılıyor

(Yazısı 4 üncüde)

Bir kanun çıkmış olmasına rağmen:

Bir çok berberler bugün dükkânlarını açtılar

Belediye, berberlerden aldığı pazar ruhsatiyelerini iade edecek mi?

Berberlerin de hafta tatili kanununa ithali hakkındaki kanunun iki gün evel resmî ceridede neşrile kanun meriyet mevkiine girmişti. Dün buna dayanarak İstanbul berberler cemiyeti bütün berberlere pazar günü kapalı kalmasını bildirmişti. Fakat bugün şehrimizde bir kısım berberler kapanmış, diğer mühim bir kısmı açık kalmıştır. Açık kalan berberler kanunun henüz İstanbul vilâyetine tebliğ edilmemiş oluşuna dayanmaktadırlar. Filhakika kanundan haber-

(Devamı 2 ncide)

"Türkiye dünyaya siyaset dersi verdi,,

Maltada Türk ve Ingiliz amiralları mühim nutuklar söylediler

Filomuz İstanbuldan ha reket ettiği sırada (Yazısı 2 incide)

Fasta

Istiklâl talebile

Isyan çıktı

Trablusşamda da Fransızlara karşı mücadele var

Fransız Fasında başlıyan hâdiseler büyümüş ve bütün Fasın ayaklanması şekline girmiştir.

Dün muhtelif kaynaklardan gelen malûmata göre Fransız Fasında tertip edilen nümayişlere binlerce kişi iştirak etmiştir. Bu nümayişlerde polisle nümayişçiler arasında kanlı çarpışmalar olmuştur.

Ayaklanan halk general Franko'nun İspanyol Fasına istiklâl vaadettiğini öne sürerek Fransız Fası için de istiklâl istemektedirler.

Cuma günü Oran'da büyük camide namaz esnasında bir yerli beyanname okumak istemiş fakat derhal tevkif edilmiştir. Bu beyannamede istiklâl istiyen fikirler vardı. Bunun üzerine istiklâl taraftarları cami önünde nümayiş yapmışlardır.

(Devamı 6 ıncıda)

Dünkü miting teşebbüsü üzerine *Talebe birliği feshedildi*

Muallim birliklerini de menedecek kanunî tedbirler alınıyor

(Yazısı 6 ıncıda)

Sanayie dair yeni kanunlar hazırlanıyor

Icabına göre sanayi tahdit edilecek, gayrimeşru rekabetin önüne geçilecek

Hükûmetimiz süratle inkişaf etmekte olan sanayiimizi tanzim edecek ve bu inkişafın ihtiyaçlarını karşılıyacak yeni kanun projeleri üzerinde meşgul olmaktadır. Bir kül halinde biribirini tamamlıyacak olan bu projelere büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Bu projelerden beşi iktısat vekâletince tekemmül ettirilmiştir.

Yeni (sanayi teşkilâtlandırma) kanununa bilhassa ehemmiyet verilmektedir. Bu kanunla sanayiimizin çok muhtaç olduğu tesanüt ve iş birliği kurulmuş olacaktır. Ayni zamanda teşekkül edecek mahallî birlikler, sanayi federasyonları ve nihayet merkezî konferedasyon vasıtasiyle hükûmetin en küçük sanayi müessesesiyle ve mukabil olarak sanayi müesseselerinin de hükûmetle daimî muvasalası temin olunacaktır.

Eldeki projelerden birini de (sanai mülkiyet) kanun projesi teşkil etmektedir. Bu kanunla bugün sanayi âlemimizde maalesef mevcut olmıyan mülkiyeti sınaiye teessüs edecek, sanayi sahasında gayri meşru rekabet, firma taklidi, desen kopyesi gibi hallerin önüne geçilecektir.

Yeni (fiyat kantrolü) hakkındaki proje de mühim hükümler ihtiva etmektedir. Bu kanuna doğru ilk adımlar, iplik, çimento, maden kömürüne konulan narhlarla atılmıştır. Yeni proje ile bu iş daha kökleşmiş ve genişlemiş olacaktır.

(Devamı 2 ncide)

Gürbüz ve Güzel Çocuk Müsabakamız

Foto Etem

(9) numara ile müsabakamıza iştirak eden Kâmil oğlu, 3 yaşında
OKTAY

Kupon: 12 Çocuklarımızın müsabakamıza iştirak edebilmeleri için bu kuponların toplanması lâzımdır.

Belçika kralı

Avusturya tahtının talibi Ottonun ablasiyle

Evlenmek üzere

Daily Herald gazetesinde okunmuştur:

Viyanada çıkan bir habere göre, Belçika kralı Leopold, yakında Habsburg hanedanından Arşidük Otto'nun kız kardeşi Arşidüşes Adelayd'a nişanlandığını ilân edecektir.

Belçika kraliçesi Astridin İsviçrede bir otomobil kazasına kurban gitmesindenberi 14 ay geçmiştir. Kral Leopold 35 ve Arşidüşes ise 22 yaşındadır.

Arşidüşes zamanının büyük bir kısmını Avusturyada geçirmektedir. Ve erkek kardeşini Avusturya tahtına getirmek için yapılan propagandalarla meşguldür.

Kral Leopoldun üç çocuğu vardır.

Belçika kraliçesi olacağı yazılan Arşidüşes Adelayd

En büyüğü olan prenses Jozefin Şarlot dokuz yaşındadır.

SİYASA

Istediğimiz ilhak değildir

Dün, İstanbulda, gençler, Antakya - İskenderun halkının siyasî gadre uğratılmasını protesto etmek maksadiyle indifaî ve yarıda kalan bir miting yaptılar. Bu tezahürat için evvelce usulü dairesinde müsaade istenmiş, Fakat hükûmet izin vermemişti.

Haddi zatında asîl hislerden doğmuş olmasına, bir milletin hayatına delil teşkil etmesine rağmen, biz, gençliğin bu gibi hareketlerde hükûmetin çizdiği yoldan sağa sola inhiraf etmemesini daha makul bulduğumuz için polisin önlemesi de yerindeydi. Çünkü rejimimiz, esasen halktan başka bir şey istememektedir. Millî heyecanımız, müfrit coşkunluklar şeklinde değil, vakur bir disiplin ve ulvî bir soğuk kanlılık halinde tecelli etse daha müessir neticeler alırız.

Talebenin bu hareketinden mana çıkaranlar var.. Hele bir sabah gazetesi bizim Antakya ve İskenderun üzerindeki isteğimizi hakikatten ve olduğundan başka türlü izah etti.

Bu ve buna benzer hareketlerden Antakya ve İskenderunu Türkiyeye ilhak manası çıkaranlar aldanıyorlar. Bizim hiç bir zaman böyle bir düşüncemiz olmamıştır. Biz, ilhak istemiyoruz. Türkiye bugünkü hudutları içinde rahat ve mesut sulh içinde, geniş bir kalp ferahlığiyle yaşamak azmindedir.

Bizim Antakya ve İskenderun üzerindeki isteğimiz Türk sancağının istiklâlidir. Tezimiz budur. Ne Revigion, ne de ilhak.

Antakya Türklerini, Fransa gibi dost bir devletin himayesine bırakan biz, onların daha ne oldukları, ne olacakları malûm olmıyan bir teşekkülün eline bırakmamak isteyişimizde haklıyızdır ve onların istiklâli için uğraşmak da bize düşen bir vazifedir.

**

Sanayie dair kanunlar hazırlanıyor

(Baş tarafı 1 incide)

(Sanayi tahdit ve mürakabe kanunu) projesi bilhassa büyük bir ehemmiyeti haiz bulunmaktadır. Bu kanuna göre bir sanayi müessesesi kurulmadan evvel iktısat vekâletinden müsaade istenecektir. İktısat vekâleti bu müessesenin imal edeceği maddenin memleketteki imal ve istihlâk miktarını, mevcut fabrikaları, işçi adedini ve mütehassısları bulunup bulunmadığını tetkikten sonra ihtiyaca göre müsaade verecek veya vermiyecektir. Bu suretle bir kısım sanayiin zararlı bir şekilde inkişafına imkân kalmıyacaktır.

Bütün bunları tamamlıyacak olan bir projede 'sınaî tedrisat kanunu) projesidir. Bu kanun çerçevesine sanayi mekteplerinde tedrisattan başka işçi yetiştirecek fabrika kursları işçilerin ehliyetlerini yükseltecek gece mektepleri de girmektedir. Sanayi federasyonlarına ve birliklerine de bu hususta mühim vazifeler tahmil edilmektedir.

Bütün bunlarla sanayiimizde daha süratli olması arzu edilen inkişaf ve bu inkişafa intibak edebilmek imkânları temin olunacaktır. Bu projelerin meclisin bu devresinde kesbi kanuniyet edeceği umulmaktadır.

Fransa ve Amerikada Grevler

Amerikanın bazı yerlerinde erzak kıtlığı var

Fransa ve Amerikada grevler yeniden başlamıştır. Fransadaki grev süratle genişlemek istidadını göstermektedir.

Lilde 20,000 demir sanayii amelesinin 7000 i grev ilân etmiştir. Grevci amele yevmiyelerinin yüzde 15 arttırılmasını ve 40 saatlik iş haftasının tatbikini istemektedirler. Grev, bir amele delegesinin işten çıkarılmasından doğmuştur.

Bundan sonra şehrin madenî sanayi amelesi de grev yapmıştır.

Paris amele sendikaları birliği bir beyanname neşrederek ameleyi bugün halk toplantısı yürüyüşüne davet etmiştir. Bu yürüyüş intihar eden dahiliye nazırı Salengronun cenaze merasimi esnasında olacaktır.

Amerikada grev

Amerikada vapur işçileri grevi ehemmiyet kesbetmiştir. Civar adalarda erzak buhranı başlamıştır. Dahiliye nezareti erzak nakli için bahriyeden gemiler istemiştir.

Yemende isyan ?

Taymis böyle bir ihtimalden bahsediyor

Taymis gazetesinde Yemende yakında bir isyanın vukubulacağı yazılıyor ve buna sebep olarak şu gösteriliyor:

Yemenden son gelen haberlere göre memnuniyetsizlik son haddini bulmuş ve patlak vermiye başlamıştır. 1904 senesinde elde ettiği tahtı elân daha elinde bulunduran İmam Yahyanın idaresi halk tarafından pek hoş görünmemektedir. Halk İmamın casuslarının ve vergi toplayıcılarının korkusu içinde yaşamaktadır.

İmam Yahyanın oğulları arasındaki rekabet yakında bir dahilî harbe müncer olacak gibi görünmektedir.

Sovyetlere karşı Üç devlet birleşti

Alman-Japon ittifakına Italya da girdi

Almanya, Japonya ve İtalya arasında yeni bir gizli ittifakın yapıldığı anlaşılmaktadır.

Sovyet Rusya Japonya ile Almanya arasında yapılan muahede hakkında Japon hükûmeti tarafından verilen izahatı kâfi görmediği için protestoda bulunmuş ve bunun Japon — Sovyet münasebatını ihlâl edecek mahiyette olduğunu ilâve etmiştir.

Notayı Japon hariciye nazırını ziyaret eden Sovyet büyük elçisi verdikten sonra bunun komünizmle mücadele hakkındaki anlaşmanın neşredilmiyecek olan ve doğrudan doğruya üçüncü bir devleti alâkadar eden başka bir Alman — Japon anlaşmasına perde teşkil ettiğini söylemiştir. Japon hariciye nazırı bu mütaleaya cevep vermemiştir.

Italya da ittifaka girdi

Times gazetesi Şanghay muhabirinin yazdığına göre Almanya ile Japonya arasında yapılan komünizmle mücadele anlaşmasına İtalya da üçüncü devlet olarak girmiştir. Japonyanın Habeşistanın ilhakını tanımasına mukabil İtalya da Mançükonun Japonyaya ilhakını tanıyacaktır.

Japon — Alman anlaşması komünizm aleyhinde bir beyanname ve bir de ticaret muahedesinden ibarettir.

Japon imparatorunun kardeşi Berline gidiyor

Paris - Soir gazetesine göre İngiliz kralının taç giyme merasiminde bulunmak üzere Londraya gidecek olan Mikadonun kardeşi dönüşte Berline de uğrayarak Alman devlet reisi Hitlerle görüşecektir. Bu münasebetle Almanya — Japonya ittifakı resmen ilân edilecektir.

"Türkiye dünyaya siyaset dersi verdi,,

Maltada Türk ve Ingiliz amiralları mühim nutuklar söylediler

Valetta, 21 (A.A.) — Anadolu ajansının sureti mahsusada gönderdiği muhabirinden:

Bugün iki donanma subayları arasında karşılıklı ziyaretler ile geçmiştir. Akşam Amiral Sir Doudley Pound evvelâ bir kokteyl partisi ve sonra Amiralimiz şerefine sahildeki sarayında büyük bir ziyafet vermiştir.

Bu ziyafette amiraller ile filo kumandanları, kurmay başkanları ve refikaları hazır bulunmuşlardır.

İngiliz Akdeniz donanması komutanı Amiral Sir Dudley Pound, dün akşam ziyafetinde misafirlerine son derecede parlak kabul göstermiştir. Çok samimî bir dostluk ve mütekabil bir muhabbet havası içinde geçen bu ziyafetin sonlarına doğru Amiral ayağa kalkarak misafirlerini selâmlamış ve şu nutku söylemiştir:

Türk filosuna hoş geldiniz derken eski Türk — İngiliz dostluğu ve yeni Türkiye hakkında bir kaç söz söylemekten kendimi alamam. Türkler ve İngilizler birbirlerini eskidenberi çok iyi tanırlar. Fakat askerlikte ilk temas 1854 Kırım kısmî harbinde vaki oldu ve İngilizler Türklerin kardeşçe nasıl harbettiklerini öğrendiler. Bunu, büyük harpte karşı karşıya çarpışmak da isbat etti. Ve İngilizler Türklerin nasıl centilmence harp ettiklerini öğrendiler.

Büyük harbi müteakip Türkiye, Büyük Liderinizin irşadı altında yapılan kültürel, sosyal, büyük yenilikler etrafında tek bir vücut halinde birleşmiştir. Bu büyük yenilikler, bütün dünya gibi İngilizlerin de hayranlık ve takdirkârlığını celbetti. Nihayet 1936 da Türkiye, bütün dünyaya bir siyaset dersi vermek muvaffakiyetini kazandı. Ve İngiltere bu sessiz mücadelede Türkiyeye yardım etmek arzu ve fırsatını — tabiî bundan Montröyü kastetmek istediğimizi anlamışsınızdır — buldu. Bu mesut hadiseyi, İngiltre kralı Majeste 8 inci Edvardın Türkiyeyi ziyareti takip etti.

Bunun ne kadar ince ve mühim olduğunu anlatmıya lüzum yoktur. Bu ziyaret esnasında kralımıza iki deniz destroyerimiz refakat etti. Bu gemilerin avdetinde kumandanlarını kabul ettiğim zaman, gerek Majeste krala, ve gerek İngiliz denizcilerine gösterilen büyük ve içten gelen misafirperverliğin hayranlığı altında kaldıklarını gördüm. Şimdi Türk filosunun Maltaya yaptığı bir ziyaretin bütün on dokuzuncu asrı işgal eden Türk — İngiliz dostluğu gününün yeni bir doğumu olacağını ümit ederim.

Amiral, Türkiye Cumur Reisi Atatürkün şerefine içmiş, bir müddet sonra da Amiralimiz kral 8 inci Edvardın şerefine içerek mukabele eylemiştir.

Ziyafetten sonra Amarilimiz Valetta operasında şereflerine verilen gala müsameresinde İngiliz Amirali ile birlikte hazır bulunmuş ve müsamereye büyük üniformalarile subaylarımız da gitmişlerdir.

Diğer taraftan efrat da mihmandarlarile şehirde dolaşmışlar ve sinemalara götürülmüşlerdir.

Dost memleket denizcileri en büyüğünden en küçüğüne kadar ananevî İngiliz misafirperverliğinin tam bir nümunesini göstermişler ve bizim denizcilerimiz de her tarafta sempati uyandırmışlardır. İntizamlarile takdirler toplamışlardır.

Amiralımızın nutku

Amiral Şükrü Okan İngiliz amiralının dün geceki nutkuna, bugün verdiği öğle ziyafetinde mukabele etmiş ve İngilizce olarak aşağıdaki nutku söylemiştir:

"Ferdi bulunmakla müftehir olduğumuz Türk milleti ve onun kıymetli reisi hakkında izhar buyurulan dostane hissiyat ve hâr temenniyattan dolayı şükranlarımızı arzederiz.,,

Türkiye ve Britanya donanmaları arasında ötedenberi teatisi mutat ziyaretlere tekrar başlamak emelile Türk donanmasından bir müfreze İngiliz donanması baş kumandanının bu defa vaki olan nazik davetine memnuniyetle icabet etmiştir. Çok eskidenberi birbirini iyi tanımış, sevmiş ve saymış olan Türk ve İngiliz bahriyesi arasındaki ziyaretlerin ihyasına bir başlangıç olan bu sefere iştirak etmiş olduklarından dolayı Türk müfrezesinin zabitan ve efradı pek bahtiyardırlar. Türk bahriyelileri Maltada mazhar oldukları hüsnü kabulden, yürekten geldiğini gördükleri dikkat ve nezaket eserlerinin kendileri vasıtasile Türk milletine müteveccih olduğunu bilerek, pek mütehassis olmuşlardır. Bu yüksek ve kıymetli dostluk duygularını tehalükle memlektlerine götüreceklerdir.

Türk bahriyesi, daha geçende kendi sularında selâmlamakla bahtiyar olduğu Majesta kralın afiyet ve saadetine, büyük ve şanlı İngiliz bahriyesinin daima taalisine ve o yolla İngiliz milletinin refah ve ikbaline sevinçle kadeh kaldırır.

Amiralımızın bu ziyafeti de diğerleri gibi derin bir samimiyet ve dostluk havası içinde geçmiştir.

Amiralımız bu gece İngiliz ikinci amiralının Bahram zırhlısında verdiği ziyafette hazır bulunmuştur.

Bahriyelilerimiz tersaneyi gezdiler

Valetta, 21 (A.A.) — Anadolu ajansının sureti mahsusada gönderdiği muhabirinden:

Amiral Şükrü Okan bu sabah Amiralla birlikte klübe gitmiş, subaylar da, mihmandarlarile tersaneyi gezmişlerdir.

Amiralimiz, öğle üzeri, İngiliz Amiralinin şerefine Yavuzda büyük bir ziyafet verecektir. Ondan sonra at yarışlarına gideceklerdir.

Donanmamıza yapılan kabul, resmî çerçeveyi kat kat aşmaktadır.

KÜÇÜK HABER

İçeride :

* Bu sene Çek rejisi geçen seneler mahsullerinden 1.281.000 ve Fransız rejisi de 400.000 kilo tütün alacaktır.

* Dahiliye vekâleti mahalli idareler umum müdürü Faik Trakyadan şehrimize gelmiştir. Yarın Ankaraya gidecektir .

* Yunan arazisinden geçen demiryolu ve ziyetinin yeniden tanzimi ile meşgul olan Türk — Yunan heyetleri dün gene toplanmışlardır.

* Yağcılar belediyenin hilesiz yağ satmak hususundaki kararının tatbik sahasına konulmasını imkânsız görmektedirler .

* Erzurumlu gençler dün halkevinde seneliik toplantılarını yapmış ve yeni idare heyetini seçmişlerdir.

* Mahmutpaşada 99 numaralı dükkânda kasden yangın çıkaran Aram üç sene altı ay, babası Panusyan da bir sene dokuz aya mahkûm olmuştur.

* Peştede toplanacak olan beynelmilel turizm kongresine hükûmetimiz de bir murahhas göndermiştir.

* İzmir telefon hattında da tek devreden kurtulmak için yeni hoparlörler getirilmiştir.

* Son bir hafta içinde dördü ölü ve biri yaralı olmak üzere 58 kaçakçı, 2166 kilo gümrük kaçağı yakalanmıştır.

Dışarda :

* İngilterede sabık bahriye nazırı Çörtilin riyasetinde bir merkez partisi kurulacağı söylenmektedir.

* Paris — Japonya hava rekorunu kırmak üzere hareket eden Fransız tayyarecisi Japisis yüzünden yolunu şaşırmış Japonyada bir tepeye çarpmış ve ağır surette yaralanmıştır.

* Ölen sabık Yunan başvekillerinden Papanastasyunun beyni ve kalbi çıkarılacak, kalbi doğduğu kasabaya gönderilecek, beyni de Tıbbi adlide muhafaza edilecektir.

* İranla Yunanistan arasında yeni bir ticaret anlaşması yapılmak üzere bir Yunan heyeti Tahrana gitmektedir.

* 1937 de Amerika piyade ve topçu kuvvetlerinin ıslahı için bir proje hazırlanmıştır.

* Amerikanın meşhur hukukçularından Jozef Davis Moskova büyük elçiliğine tayin edilmiştir.

* Habeşistandan gelen malûmata göre İtalyanlar Gorenin cenubu garbisini de işgal etmişlerdir .

* Mısır parlâmentosu dün ananevi merasimle açılmış ve kralın nutku okunmuştur.

Doğru mu değil mi

Yarı yerli seyyar satıcıla

Birkaç gün önce, burada, seyyar satıcıların şikâyetlerinden bahsetmiş. Bunu okuyan Beyoğlunda oturan okuyucumuz bize bir mektup göndermiş. O da seyyar satıcıların bazı sözlerdeki yerliliklerinden dert yanmaktadır. Diyor ki:

"Seyyar satıcılar içinde gerçi geçindirecekler, günde, elli kuruş, kuruş kazançlariyle çocuk okutacak yetiştirecekler vardır. Bunlar adlardan da anlaşıldığı üzere gezmek suretiyle bu kazançlarını temin etmeliler. Şayet bunlar, böyle hareket etmeleri takdirde yakalanıp karakola götürülüyorlar, cezaya çarptırılmalarsa hakikaten acınır..

Fakat şurası var ki, bu seyyar satıcılar arasında yarı yerli olanları mevcuttur. Seyyarlara karşı bu kadar ciddî hareket eden zabıtanın bunlara göz yumacak derecede müsamaha gösterdiğini görüyoruz. Tepebaşında, Beyoğlu vilimescit civarında öyle seyyar satıcılar, sebzeciler var ki, bunlar artık civarın yerli tüccarları haline gelmişlerdir. Köşebaşlarını tutanlar geçmeye mâni oldukları gibi, yeri çöplüğe de çevirmektedirler. Bunlar bir gün mevcut değillerse haftanın diğer günleri yerlerindedirler. Zabıtamız böylelerile niçin alâkadar olmuyor. İşte bize garip görünen cihet.

Biz okuyucumuzun mektubunu dinlenen sütunlarımıza geçirdik. Bu garip böyleyse, hakikaten garip değil mi?

Halkın Dostu

Karadenizde fırtına

Vapurlar boğazda bekliyor

Karadenizde evvelki gece başlıyan fırtına dün ve bu gece azamî sürat devam etmiştir. Fırtına bu sabah biraz sakinleşmiştir.

Karadenizdeki fırtına yüzünden dün Karadeniz boğazından hiçbir gemi geçememiştir. Seferde bulunan gemiler de limanlara iltica etmiştir. Birçok vapurlar rota değiştirerek Sinop limanına kaçmışlardır.

Fırtmadan Cumhuriyet, Gülcemal, İzmir vapurları da İnebolu limanından uğrıyamamışlardır. Yolcular ve posta çıkarılamamıştır.

Berberler

(Baştarafı 1 incide)

dar edilmemiş olan polis bu sene berberlere de müdahale etmemiştir. Bu suretle kanuna uyup dükkânı kapıyan berberler fena bir vaziyete düşmüşler ve müşterilerini dükkânda berberlere kaptırmışlardır.

Her halde bu işte kanunun tatbik edilmemiş olmasından dolayı çok dukça mühim bir ahenksizlik hâsıl olmuştur.

Diğer taraftan berberlerin hafta tatiline kavuşmalariyle beraber yeni bir mesele meydana çıkmıştır. Berberler de diğer hafta tatili kanunundan istifade eden esnaf gibi dükkânlarını tatil günlerde açabilmek için belediyeden pazar ruhsatiyesi kâğıdı almışlardır. Bu ruhsatiye kâğıtları ekseriyetle birer seneliktir. Bu kâğıtlarında son defa ruhsatiye kâğıdı ücretleri yükseltildikten sonra ortaya çıkan ihtilâftan istifade edenler altı aylık verenler de olmuştur. Ruhsatiyeler daha yeni denilebilecek bir zamanda alındığına göre bunlar için verilen paraların belediyece geri verilmesi lâzım geldiği kanaati vardır. Cünkü berberler pazar tatilini kendi ihtiyarlariyle değil bir kanunî mecburiyet altında yapmaktadırlar.

Belediye bütçesinden berberlerin hafta tatilinden dolayı gelecek varidatta neler için eksilecek varidat da bir mesele teşkil etmektedir.

...im görüşüm

...uttarid bir ömür

...teziler vardır ki, beni, derin ...e gibi, çok işgal eder. Bun... de "Zaman içre seyahat,, romanımda, "Tarih gramofo - ... bahsettim; bir yazımda, ...biliyetimizi ziyadan seri bir ...eflâke çıkararak oradaki ...an maziyi seyretmeği ileri ... bir kere de, dedim ki:

...nız mekân içre seyahat ol... ...an içre de olur. Eğer şehir ...olaşacak paranız ve im... yoksa, bulunduğunuz yeri ...içre,, geziniz. Meselâ sa... şafak vakti İstanbulun halkı, ...detleriyle, öğle vakti, akşam ...geceyarısı eşhas ve haletle... ...mbaşkadır. Bunların arasın... ...r benzerlik olmadığını göre...

* * *

...meselâ, Galata, geceyarısiyle ...asında öyle tanımadığınız şe...ki... Orası, bu saatlerde mutat ...alıp satış yeri olmaktan çık... ...aksim Gorkinin "Ayak takı...esinde canlandırdığı tiplerden ...tramvay caddesine uğruyor. ... üçer beşer ötede beride bi...ni ve konuştuklarını görüyor... ...ulağınıza küfür ve argo karı...lelerinin parçaları ilişiyor. Öy...go ki, Ahmet Rasimin devrin...ut değildi. Hüseyin Rahmi, Cemal ve Sermed Muhtar par...rır ve üçü de manasını anla...

...afta erkek kediler bir dişinin ...mırnavlarken, öte tarafta, ...rağı kılıklı bir genç, koca ka... metro boylu ve mülevves kı...ucube kadınla fiskos korta...ediyor. Öte yanda kasketini üzerine iğmiş yumurta ökçeli külhanbey, ateşin nazarlarla köşebaşından gözetliyor. Kıs... içinde kıvranıyor.

...ötede diğer bir ihtiras sahne...lik ve buruşuk yüzlü sıska bir çarpık ökçeli iskarpinleriyle ...ızlı yürüyor. Arkasından yakı... gibi bir oğlan ona adımlarını ... metro fasılayla yürü... kadın nefes nefese... Tenha ...üçüncü bir adam olarak beni ...mez, cesaret buluyor:

...! Herif! Ne peşimden geli...? Ben senin ağzına göre kaşık ...- diye bağırıyor.

...akası açılmamış küfürleri sıra...

..., yan sokaklardan birine "cız...kıyor!,,...

...sabaha kalırsanız, yegâne nak...sıtası olarak, zerzevatçı at, ka...şeklerinin bütün caddeyi kap... görürsünüz... Ve sonra, etraf... ürkek ürkek bakınarak hızlı a... yürüyen siyah baş örtülü ...a... Yemin edebilirsiniz ki, bun...ahkâr bir gece geçirdikten son...e uyanmadan evlerine kaçan ...günaha pek alışık olmıyan ka...r. Halleri, işçi kadınlarınkin...mbaşkadır ve esasen onların henüz başlamamıştır.

...a, ötedenberi, en aşağı sınıfın ihtiras beldesi olmuştu. Gündüz geçerken halinde hiç de öyle ...usiyet görmezsiniz. Fakat ge... eski an'aneleri dışarı vurmak... Ceneviz beldesinin hortlıyan ru...klarda dolaşmaktadır...

* * *

...a: zaman içre seyahat ettiği...dirde, İstanbul semtlerinin baş...a hayatları vardır. O kadar ...r bir şehre gitmişsiniz intibamı ...nız.

...n son aylar zarfında bütün i...eleyindi. İstanbulu bu bakım...rmeye alıştıktan sonra, geçen ...t on buçuk raddelerinde, Haber ...siyle Akşam matbaası arasın...cımusluk sokağına yolum düş...

...m gazetesinde muharrirken, o... ...ep bu saatte geçerdim. Bir de ...şında ne göreyim? Portföylü, ...altolu, melon şapkalı, siyah bı... ...r adam... Muttarid adımlarla ...akam yürüyor...

...n bir ömür, nazarımda canlan... ...adamı, beş atı sene evvel dai... ...l saatte, ayni yoldan geçerken ...m. Biribirimize aşina aşina bakardık. Gene baktık. Şapkası, paltosu rengini atmış, bir nevi koyu, neftîleşmiş... Bıyıklarına da ak düşmüş... Sırtı da azıcık kanburlaşmış...

Kimbilir, o da bende nekadar değişiklikler hissetmiştir ki, garipsiyerek süzdü! Belki de "bu göz aşinası, galiba seyahatteydi, avdet etmiş olacak!,, diye düşündü.

Evet, seyahatteydim.. Fakat mekân içre değil, zaman içre seyahatte... Halbuki, o, zamanını da, mekânını da değiştirmemiş; belki de ömrünün sonuna kadar değiştirmiyecek... Her gün tam on buçukta Acımusluk sokağının bir köşesinden beliriyor, on buçuğu üç geçe diğer köşesinden aşağı sapıyor...

Eski zaman saatlerinin guguğu gibi!!

Of.. Bu kadar ittirat... Sen verme ya Resulâllah!

(Vâ-Nû)

İÇ HABERLERİ

Çimento ihtikârı

Salâhiyetsiz komisyonlar meseleyi halledemiyor

Çimentto fiyatlarındaki ihtikâr hareketi bir taraftan devam ede dursun diğer taraftan çimento ihtikârını tetkik için eşkil edilen komisyon garip bir vaziyete düşmüştür.

İhtikârı tetkik komisyonu daha ilk içtimaında salâhiyet meselesinden işi tetkik edemiyerek dağılmıştı. Bundan sonra böyle bir komisyonun teşkiline kanunî imkân olup olmadığını ve vereceği kararlarla kanunî bir teşebbüs yapılmasına imkân bulunup bulunmıyacağı tetkik edilmişti.

Bu tetkik neticesinde hiç bir kanun veya talimatnamede böyle bir madde bulunamamıştır. Bunun için komisyon toplanamamaktadır.

Fakat bir taraftan da ihtikâr alıp yürüdüğünden ihtikâr yapanları bulup müddeiumumiliğe verebilecek bir komisyon teşekkül edecektir.

Şehir plânı haberleri

Bazı açık gözlerin işlerine mi yarıyor?

Vali ve Belediye reisinin imzasile dün şu mektubu aldık:

"Şehircilik mütehassısı Mösyö Prostan aldığım bir mektupta, imar plânı ve şehrin müstakbel vaziyeti hakkında gazetelerde intişar eden havadise de temas ederek; bunların her türlü aslü esastan âri olduğunu, çalışmaları tetkik ve araştırma sahasında bulunduğunu, henüz takarrür etmiş ve kat'iyet kesbetmiş hiçbir şey olmadığını söylemiş ve böyle yanlış havadislerin yazılması kendi halinde çalışan bir takım masum tüccar ve mülk sahiplerini haksız ve yersiz bir takım ıstırap ve endişelere düşüreceğini ve bazı açık gözleri spekülâsyon hevesine sevkedeceğini ve her iki halde de imar hareket ve teşebbüslerinin zarar göreceğini ilâve etmiştir.

Bu sözlerin çok yerinde ve haklı, ve bu yolda bütün dünyada istihsal edilen tecrübelerin muhassalası olduğunu teyitten başka bir şey ilâvesine lüzum yoktur.

Plânlar tekemmül etmeden ve resmen tasdik ve tebliğ edilmeden yapılacak neşriyatın memleket menfaatlerine zararları olacağını ve bundan sakınılmasını rica ederim.,,

Genel Kurmay Başkanlığının gösterdiği lüzum üzerine

Merzifonda pilot mektebi açılıyor

Altı ayda piyankodan 469 bin lira gelir elde edildi

Türk hava kurumu umumi merkezi içtimaı dün Ankarada Erzurum saylavı General Zeki Soydemirin riyaseti altında yapılmıştır.

Toplantıda ilk olarak şehit Eriha ve geçenlerde plânörle düşüp şehit olan tayyareci Kâmile kahramanlıklarına yakışır birer kabir yapılmasına karar verilmiş ve sonra rapor okunmuştur:

Türk Kuşu talebelerinden bir bayan

10 temmuz 1936 da İnönünde bir yelken uçuşu kampı açılmıştır. Bu kampa Türk Kuşunun Ankara, İstanbul, Adana, İzmir, Bursa ve Kayseri şubelerinin amelî ve nazarî motörsüz üçüş kurslarına iştirak eden talebeden iyi not alan 109 genç çağrılmış ve 30 eylüle kadar süren çalışmalar neticesinde 109 talebenin hepsi A prövesi, 58 talebe B brövesi, 47 talebe C brövesi almağa muvaffak olmuşlardır. Lise tahsili görmüş altı talebe, Genel Kurmay Başkanlığınca kampa gönderilen askerî bir heyet tarafından ayrıca yetiştirilmiştir. Bu altı genç hava ihtiyat zabiti olabilmek hakkını elde etmişlerdir.

C brövesi alan talebeden 25 genç paraşütçülüğe ayrılmışlar ve kampta bir çok atlamalar yapmışlardır.

Bir yandan talebe yetiştirilirken, bir yandan da muallimler rekor uçuşları üzerinde çalışmışlar ve çok iyi neticelere varmışlardır. Pilot Vecihi 5 saat 20 dakika, muallim muavinlerinden Tevfik Aytan 7 saat 35 dakika, Ferit Orbay 9 saat 49 dakika, Ali yıldız 18 saat 35 dakika plânörle havada kalmağa muvaffak olmuşlardır. Ferit Orbay ayrıca 3200 metreye kadar çıkarak bir yükselme rekoru ve İnönünden Eskişehire plânörle uçarak 35 kilometrelik bir mesafe rekoru kırmıştır.

İkimotörlü tayyare, 53 plânör ve 48 paraşütle çalışmakta olan Türk Kuşunu, önümüzdeki aylar içinde Ankarada açılacak bir motörlü tayyare mektebile kuvvetlendirmeye çalışılacaktır.

Genel Kurmay Başkanlığının gösterdiği lüzum üzerine Merzifonda bir "Pilot tekâmül okulu,, nun yaptırılmasına girişilmiş, kroki ve projeleri hazırlanmıştır.. Yakında işe başlanacaktır.

Ankara ve İzmir paraşüt kulelerinden Ankaradaki 43 bin liraya, İzmirdeki 38,758 liraya ihale edilmiştir

Cemiyetin geliri

Bundan sonra cemiyetin gelir vaziyeti hakkında şu izahat verilmiştir:

Son altı aylık gelirimiz 1.647.015 liradır. Bu paranın 469.490 lirası piyango geliridir. Bir kanunla Maliye Vekâletine devrettiğimiz kesri munzam ve ispirtolu içkiler yüzdesi ile hava kuvvetlerine yardım vergisi ile memurların vergiye bağlanması yüzünden çok azalan hava tehlikesini bilen üye geliri hesaba katılmadan, bugün elimizde kalan kaynaklar üzerinde, geçen yılın aynı aylarile bir karşılaştırma yapılacak olursa gelirimizde 413.638 liralık bir artış göze çarpmaktadır.

Rapor aynen tasvip edilmiş ve millî havacılığımız için yapılan yardımlardan dolayı Büyük Erkânı Harbiye riyaseti ve Millî Müdafaa Vekâletine teşekküre karar verilerek içtimaa nihayet verilmiştir.

HABERİN TAKVİMİ

22
PAZAR
İKİNCİTEŞRİN — 1936
Hicri 1355 — Ramazan: 7

Güneşin Doğuşu 6,56 — Güneşin Batışı 16,46

Vakit	Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
ala franga	5,29	12,00	14,31	16,46	18,22	5,11
ala turka	12,44	7,14	9,45	12,00	1,36	12,26

GEÇEN SENE BUGÜN NE OLDU?

Haliç şirketi belediyeye geçmiştir.

Diyarbekir — Fevzipaşa demiryolu törenle açılmıştır.

Mareşal Fevzi Ankaraya dönüyor

Bükreşteki Balkan Erkânıharbiye reisleri toplantısına iştirakten sonra şehrimize dönen büyük Erkânıharbiye reisimiz Maraşal Fevzi Çakmak bu akşamki trenle Ankaraya dönecektir.

Suat Derviş beraet etti

Muharrir Suat Dervişin Şişli nahiye kâtibine hakaretten dolayı mahkemeye verildiğini yazmıştık. Dün dinlenen şahit böyle bir hakaret sahnesini görmediğini söylediğinden mahkeme Suat Dervişin beraatına karar vermiştir,.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

İstanbul sokakları

Cumhuriyet'in "Hem nalına, hem mıhına,, sütununda okunmuştur:

İstanbulun birçok ikinci derecede caddeleri ve birinci derecede sokakları Kurunuvustadan kalma bir haldedir. Estağfurullah Ortazamanlarda da, hattâ eski zamanlarda da kaldırımlar bu kadar berbat değildi. Aksini iddia edenlere Pompei harabelerini gidip gezmelerini tavsiye ederim. 79 yılında Vezüv yanardağının döktüğü küllerin altında kalan bu iki bin senelik küçük şehrin kaldırımları, İstanbulun birinci derecede caddeleri haricindeki bütün cadde ve sokakların kaldırımlarından çok daha iyi yapılmıştır.

Beyoğlundan Tophaneye inen ve daima kalabalık olan Kumbaracı yokuşunun, daha öncesini bilmiyorum; fakat 1923 tenberi geçen on üç uzun sene için de en küçük tamir bile görmediğini ve her gün daha berbad, daha perişan bir hale geldiğini görerek bu şehrin imarından ümit kesiyorum. Alelâde kaldırımların tamiri içn de, bir yem borusu gibi mütemadiyen kulaklarımızda aksedip duran şehir plânını mı bekliyeceğiz?

Belediyemizin yolları parasızlıktan yaptıramadığını kabul edemeyiz. Çünkü Bursa vilâyetine tâbi Uludağın tepesinde otel yaptıracak kadar parası olan bir belediyenin parasızlıktan şikâyete hakkı olamaz. Her şeyden vazgeçtik; yürüyecek kaldırım istiyoruz.

Bugünkü işini yarına bırakma

Kurun'da Hasan Kumçayı yazıyor:

Hayatta muvaffakıyet için (fırsat) denilen şeyin ehemmiyeti büyüktür. Birçok kimseler kazandıkları şöhretleri birtakım tesadüflere medyundur. Fakat bu tesadüflerden istifade edebilmek için de vaktinde harekete geçmek şarttır. Bu itibarla fırsata kıymet vermek ayrı bir meziyettir. Onun için bir Türk şairi:

"Fırsat ki havayi tiz - perdir,,

Mısraını söylemiştir. Bir İngiliz şairi de:

— Fırsat öyle bir peridir ki (şimdi) dir; yarın (geç) olur.,, demiştir.

Bu sözlerle şunu anlatmak istiyoruz: Türkiyenin dostluğunu kazanmak için Fransanın önüne bir fırsat çıktı; Fransa bu fırsattan istifade ederek Türk - Fransız dostluğunu unutulmaz derecede kuvvetlendirebilir. Yalnız bunun için İngiliz şairinin dediği gibi (şimdi) hareket etmesi icap eder. Yarına kalırsa (geç) olur ve fırsat da bir (havayı tiz - per) gibi uçar gider!

Kurun refikimiz

Bundan 20 yıl önce Vakıt adıyla çıkan Kurun refikimiz bugün üç yaşına basmıştır. Refikimiz, 22 ikinciteşrin 1934 te bu yeni adı almıştı. Kurun refikimizi tebrik eder ve uzun ömürle muvaffakıyetli mesaisine devamını dileriz.

Alman Hariciye Nazırı

Yakında Viyanaya gidecek

Avusturya hariciye nazırının Berlindeki temaslarından ve müzakerelerden bahseden Alman gazeteleri neticenin umumî siyaset bakımından de mucibi memnuniyet olduğunu kaydetmektedirler. Salı günü imzalanması muhtemel olan umumî bir ekonomik anlaşma yapılması mevzubahstır.

Avusturya hariciye nazırı dün Berlinden tayyareyle Viyanaya dönmüştür. Hareketinden evvel gazetecilerle görüşen nazır varılan neticeden çok memnun olduğunu söylemiştir.

Alman nazırı da Viyanaya gidiyor

Viyana, 22 (A. A.) — Gazetelerin haber verdiğine göre, Alman dış işleri bakanı baron Neurath, ikincikânun bidayetinde Viyanayı ziyaret edecektir. Bu haber, müsait bir şekilde karşılanmıştır.

BİZE SORUNUZ, SİZE CEVAP VERELİM.

Saadetinizi başka yerde arayınız

(A. T. M P.) imzası ile aldığımız mektupta deniyor ki;

(Biraz havai meşrep bir genç kız tanıyorum. Başkaları için beni kolayca terkedebileceğine eminim. Bu kızcağızın bana müsait davranan bir kardeşi var. O da hoşuma gitmiyor değil. Acaba neye karar vereyim).

CEVABIMIZ:

Kararınızı bu ailenin içinde vermek mecburiyetinde misiniz. Bir tanesi havai meşrep ötekisi de size müsait davranıyor, bunlar âtide kuracağınız ocağınız için tehlikeli olur. Müstakbel saadetinizi bozarsınız.

Kontenjan kalkıyor

Ankara 21 (A.A.) — Birinci sonkânun 1937 tarihinden itibaren muteber olacak olan "Türkiye genel ithalât rejimi kararı,, dün, İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilmiş ve bugünkü resmî gazetede çıkmıştır. Bu kararla, memleketimizde ilk defa 1931 yılında tatbika başlanmış olan "kontenjan,, yani umum ithalâtın tahdidi sistemi nihayete ermiş bulunuyor. Bu netice, İsmet İnönü hükûmetinin sistemli mesaisile, mütevaliyen elde etmekte olduğu muvaffakiyetlerden biridir.

Malûmdur ki, bugün de devam etmekte olan umumî dünya buhranı 1929 eylûlünde başlamıştı. 1931 yılında, dünya ve hükûmetler malî hayatını da sararak ehemmiyetli bir genişlik aldı. Birçok memleketler, döviz tedarik edebilmek için, yok pahasına vermekten başka çare bulamadıkları mallarile, açık buldukları piyasaları istilâya başladılar. Kontenjan tedbiri, birçok ülkelerde olduğu gibi, bizde de, müstacelen bu vaziyet karşısında tedbir almak ve tediye müvazenesini korumak, memleketi malî yıkımdan kurtarmak zaruretinden doğdu. Bugün birçok memleketlerde bu sistem doğduğu gibi yaşıyor. Bizde hükûmet, sistemli mesaisile, Türk milletinin millî korunması ve ekonomik kurulması için bütün emniyet şartlarını haiz, yeni rejime varmış bulunuyor. Yeni, "Türkiye genel ithalât rejimi,, kısaca G. İ. R. güdümlü ekonomi politikamızın, millî faaliyeti müdafaa ve himaye prensiplerimizin bir silâhı, muhtelif devletlerle ticaret anlaşması müzakerelerimizin teknik bir pazarlık vasıtası halini almış bulunuyor. Ana prensipi, Türkiyeye girmesi lâzım ve girebilir her şeyin, miktar tahdit edilmeksizin, ithaline imkân vermek ve bu suretle umumî mübadele ve faaliyet hacmini arttırmaktır.

G. İ. R e bağlı olan listeler şunlardır:

(S) listesi — Bu listede herhangi memleketten, miktar tahdit edilmeksizin girecek mallar vardır. Sınaî, iptidaî maddeler, umumiyetle bu listededir. Türkiye umumî ithalâtının yüzde 5,5 u bu listeye girmektedir.

(K) listesi — Türkiye klering anlaşması veya benzeri anlaşma mevcut memleketlerle, ticaret müvazenemizin devamlı ve ehemmiyetli nisbette aktif kaldığı memleketlerden, miktar tahdit edilmeksizin girebilecek malları ihtiva ediyor. Türkiye, umumî ithalâtının yüzde 62,5 u bu listededir.

(V) listesi — Muhtelif vekâletlerin müsaadesile girebilecek malları ihtiva ediyor. Türkiye umum ithalâtının yüzde 11,5 ğudur.

(A) listesi — Ticaret anlaşmalarile, istihsal edilecek karşılıklı menfaat esası üzerinden, ayrı ayrı memleketlere ve anlaşmalara bağlanacak hususî listelerle ithal hakkı verilebilecek mallardır.

(M) listesi — Türkiyede yetişen veya imal edilen ve millî faaliyeti koruma bakımından ithal edilmemesi gereken memnu malları ihtiva ediyor. Himaye ihtiyaçları ve inkişaf derecelerile mütenasip olarak, bu malların üzerine mvezu memnuiyetle takip edilen politikaya nazaran tedricen kaldırılacaktır. Nitekim yeni memnu liste, bundan evvel neşredilmiş olan ve 1 kânunusani 1936 tarihine kadar mer'iyette kalacak bulunan kontenjan kararnamesi memnu listesinden 222 pozisiyonu ithali mükün mallar meyanına koymuştur.

Türkiye ithalât ve ihracatının yüzde doksanı Türkiyenin klering veya benzeri anlaşma ile bağlı olduğu memleketlerden yapılmakta olduğu ve (M) listesindeki maddeler, çiftçimizi veya henüz genç olan bir kısım sanatimizi alâkadar ettiği ve zarurî ve tabiî olduğu düşünülürse, Türkiyeye ithali kabil malların, miktar tahdit edilmeksizin ithali serbesttir demek kabil olduğu kendiliğinden anlaşılır.

G. İ. R. in karar kısmı 11 maddedir. Ticaretin istikrarını tesis edebilmek klering hesapları isttasistik neşriyatla müvazi hale getirilmek için, müddeti 6 aydan 1 seneye çıkarılmıştır.

7 inci maddesi, 40 gün evvel ilân şartile İktisat Vekâletine bu listelerden birinden diğerine istenen maddeleri nakil salâhiyetini vermektedir.

Bu hüküm heyeti umumiyesi itibarile, piyasa bakımından hükûmete lâzım gelen kuvveti ve elâstikiyeti temin etmekte ve maliyette veya fiyatta veya piyasa disponidiletesinde vücuda gelecek veya getirilecek hareketleri hemen önlemek imkânını vermektedir.

Ayni vücuda getirilmek yani nümune diye kullanılmak üzere veya yolcu beraberinde ve ticarete arzedilmemek üzere veyahut da döviz tesviyesini icap ettirmiyecek ve satışa çıkarılmıyacak mahiyette hediye ve kolipostal ithalâtında büyük kolaylıklar ve imkânlar verilmiştir.

Devlet, belediyeler, imtiyazlı şirketler, sermayesinin yarısından fazlası devlete ait müesseseler ve menafii umumiyeye hâdim cemiyetler (Kl) listesinden istifade eden memleketlerden serbestçe mübayaat yapabilecekler ve onun haricindeki ülkelerden yapacakları mübayaatlar, mukaveleler ve sureti umumiye de serbest döviz tesfiye ve taahhüdünü ihtiva eden hususlarda, İcra Vekillerinden daha evvel mezuniyet alacaklardır.

Yeni rejim, umumî ekonomik politikamızın teknik bir cüzü haline gelmiş ve bir ithalât tahdit âleti olmaktan tamamen çıkmış bulunmaktadır. Ticaret ve iş âlemimizde büyük ferahlık temin edecektir.

Şikâyetler temenniler

Mecidiye köyünde bir mikrop ve pislik yuvası varmış

Bir okuyucumuzdan aldığımız mektupta deniyor ki:

"Mecidiye köyü camiinin takriben elli metre kadar ilerisinde bir inek mandrası tam bir pislik içinde etrafa ağır kokular yaymaktadır. Caddenin üzerinde ve evler arasında olan bu inek ahırının lâğımı bahçesindeki üzeri açık çukura akmakta ve gübreleri de ayni bahçede yığın halinde durmaktadır. Her türlü sıhhî şeraitten uzak olan bu mandıranın sütü şehre satılmakta ve kapısı önündeki çöpler ve sinekler içinde ufak çocuklar her gün oynamaktadır.

Ahırların sıhhî olması hakkındaki kanun ile burasının şehir hudutları dahiline alınması hususundaki kararın mevkii tatbika konulması üzerinden seneler geçtiği halde bu mikrop yuvasının hâlâ yerinde durmasına ve bu suretle halkın sıhhatini tehdit etmekte bulunmasına alâkadarların dikkatini celbederiz.

Sineklerin imhasiyle zaten Mecidiye köyü civarında meşgul bulunan alâkadarların kanunî kayıtlara hiç uygun olmıyan bu pis mandırayı da gözden geçirmeleri pek yerinde bir iş olur zannındayız. Çöplerden hasıl olan sineklere karışan ahır sinekleri ile beraber belki civarının daima havasını ifsat eden ahır da yok edilmiş olur.,,

HABER: Belediyenin nazarı dikkatini celbederiz.

Bir Alman tahtelbahiri battı

18 numaralı Alman tahtelbahiri diğer bir gemiyle çarpışarak Lubeck koyunda batmış ve 20 neferlik mürettebatı tamamen ölmüştür.

Veremlilere yardım

Veremle savaş kurumundan: Eyüp Verem dispanserimize gelen yardıma muhtaç hastalara dağıtılmak üzere bir çuval şeker, bir çuval pirinç, 50 kilo mercimek, 50 şişe balıkyağı hediye eden Profesör Avukat Bay İbrahim Âli Erberk'e alenen teşekkür ederiz.

Duglas Fayrbanksın İlk karısı kimdir?

Herkes Duglas Feyrbanks'ın bundan evvelki karısının Meri Pi duğunu sanır. Halbuki o daha evvel bir başkasiyle evliydi. Ve genç Duglas Feyrbanks doğmuştur ki, yukarda solda görülmek tada annesi ve onun yanında annesinin bugünkü kocası Cek Vay lüyor.

Meşhur dünya tenoru
JEAN KIEPURA'n
AŞK GÜNEŞ
(Im Sonnenschein)
Filmindeki musiki tekemmülâtı hiç bir filmde görülmemiştir. Tem
min mevzuunun güzelliği, Mizansenin lüks ve ihtişam..
nin zenginliği itibariyle buhafta bütün İstanbul halkını
SARAY Sinemasın
Koşturuyor ve seyircileri gaşyediyor. İlâveten: FOX JURN
Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine.

Bugün SAKARYA (Eski Elha Sinemasın
Görülmemiş bir muvaffakıyetle gösterilmekte olan ve sehh
JOAN CRAWFORD
tarafından emsalsiz bir surette yaratılan
DILEDIĞIM GIBI YAŞAR
Kısmen Korfu ve Ege adalarının şayanı hayret muhitinde neşe aşk ve füsun saçan Fransızca sözlü filmini görmekte nizi alamıyacaksınız. Bugün saat 11 de tenzilâtlı ma

Yarın çıkacak SP
Postasını okuyun

Gedikpaşa AZAK Sinemasında Çarşıkı
Bugün İstanbul tarafında İlk defa gösterilec
hakikî ve tam
Berlin olimpiyatları
2.000 metre ve 1 1/2 s
devam eden muazzam f
Ayrıca: Meşhur artist FERDERİC MARCHE tarafından GÜNAHIM
bu büyük progr
kaçırmayın

Holivut - İstanbul Mağazin
Senebaşı fevkalâde nüshası
1 Kânunusani 937 tarihinde Holivut, İstanbul Magazin mecmuası üç renkli bir kapak içinde bol sahife ve bol resimli olarak bir nüshai fevkalâde çıkaracaktır.
Bu mevsim sinemalarda gösterilecek olan filmlerin mevzuları kritikleri ve resimlerile neşrolunacaktır.
Sinema meraklılarına ve Anadoluda sinema işi yapanlara bu nüshayı tavsiye ederiz.
Bayilerin bu nüsha için şimdiden sipariş vermelerini ve ilân koymak istiyen ticarethanelerin de VAKIT Propaganda servisine müracaatlarını bildiririz.

Bugün TÜRK sinemasında
Zamanımızın en meşhur artistleri tarafından yaratılan ve görülmemiş bir muvaffakıyet kazanan
Yeşil Domino
en büyük Fransız filmini, bütün İstanbul halkı gidip görmelidir. BAŞ ROLLERDE:
DANIELLE DARRIEUX - CHARLES VANEL - MAURICE ESCANDE
Bu film, DANIELLE DARRIEUX'nün şimdiye kadar çevirdiği filmlerinen mükemmelidir.
İlâveten: Fransızca EKLER JURNAL.. Bugün saat 11 de TENZİLATLI MATİNE

Miki Afrikada haydutlar peşinde

Hikâye

Eczacı!!

Öhö öhö öhö...

Fena halde öksürüyorum... Baktım ki küçücük loş bir eczane.. Derhal içeriye daldım; ve:

— Aman bana öksürük hapı! - dedim.

Eczacı raftan bir kavanoz aldı. Bir müddet düşünceye vardıktan sonra bir kavanoz daha indirdi. Halli müşkül bir mesele ile karşılaşmış gibi bu iki kavanozun karşısında başçağızını kaşıdı. Nihayet, kat'î kararını vermiş adamlara has bir tavırla ortaya üçüncü bir kavanoz daha çıkardı.

Mırıldanarak:

— Ya şundadır, ya bunda; helvacının kı... zın... da!!! - diye kendi kendine söylendikten sonra, yüksek sesle:

— Buyrun öksürük haplarınızı...

Ve bana iki üç hap uzattı.

Henüz ben parayı vermeye vakit bulamadan birdenbire kapı açıldı ve içeriye hiddetli bir adam girdi. Elindeki paketi tezgâhın üzerine fırlatıp:

— Nah! dedi.

Eczacı, telâş ve heyecan içinde paketi bir de açtı ki ne görelim? İki fare ölüsü.

— Ne oldu bunlara?..

— Ne olduğunu senin daha iyi bilmen icap eder. Hergele oğlu hergele... Hayasız, namussuz!

İçeriye yeni gelen zat, eczacıya bu kıratta birkaç küfürle daha donattıktan sonra bana döndü:

— Haberiniz var mı birader?.. Bu eczacı, azmanımdan geçen gün misk sabunu aldımdı. Dün gece sabun elimde, musluk başına gittim. Fakat eski sabunumdan bir parça daha kaldığını görerek, iktısada riayet olsun diye yenisine ilişmedim.

Küçük parçayla elimi yüzümü yıkadım ve odama çekilip yattım. Bir de sabahleyin apteshane aralığına gittim ki eyvahlar olsun... Yeni sabun diş [illegible] ve oracıkta, sabunun yanıbaşında iki fare ölüsü koyun koyuna, kardeş kardeş yatıyor... Söylediğimin doğru olduğunu ispat için ikisini de pakete sarıp işte eczacıbaşına getirdim.

— Bunda kızacak bir şey yok.. Fena mı? Evinizden iki ziyankâr hayvan eksildi işte... - diyerek müşterinin hiddetini yatıştırmıya uğraştım.

— Peki ama, bu fare ilâcıyla elimi yüzümü yıkasaydım da farelerin yerinde bu sabah benim ölümü bulsalardı o zaman hoş mu olurdu?..

Gene kapı açıldı ve içeriye üçüncü bir müşteri girdi.

— Buraya baksanıza... Sokağımızda sizinkinden başka eczane var mı yokmu? - diye sordu.

Tezgâhtar, mağrur:

— Hayır, yok!... Eczanemiz mahallenin biricik eczanesidir! - cevabını verdi.

— O halde bu mükemmel saç ilâcını sizden başka bir yerden almış olmama imkân yok değil mi?

Tezgâhtar, müşterinin gösterdiği şişeyi muayene ederek:

— Mal bizim... Amerikadan hususî getirtiyoruz.

— Amerikanın "Florida,, sı gibi yerin dibine bat emi?!. Gün görme?!.

— Niçin efendim, niçin?.. İlâcı kullandınız da saçlarınız gümrahlaşmadı mı?

— Daha da söyleniyor. Benimle alay mı ediyorsun herif?

Merakla:

— N e oldu beyim?. - dedim - meselenin aslını faslını öğrenemedik ki...

— Meselenin aslı faslı: Benim yemyeşil kesilmem!.. Başım, çayır gibi hâlâ zümrütasa... Eğer üzerime çekirgeler üşüşürse hiç de şaşmıyacağım!. Bakınız.

Şapkasını çıkarıp başını iğdi. Bursanın baharından bir nümune!.. Bu derece safalı bir yeşil rengi ömrümde da ha bir yerde görmedim..

— Sen ne biçim eczacısın!! Kalpazan oğlu kalpazan!! İnsanın kafasını bu hale sokan bir ilâcı saç suyu diye müşterye nasıl satıyorsun? Hem meşele bu kadarla da kamıyor. Saç suyu ile beraber senden fare ilâcı aldım. Evdeki fareler bu ilâcı afiyetle yiyor. Geberesicelere ilâmaşallah bir şeycikler olduğu yok... Semirip yağlanıyorlar. Mademki fareler gebermiyor, seni gebertmeli!!.. Yemyeşil kafamla beni elâleme rezil ettin!!

Elini tezgâhın öte yanına uzatarak eczacıyı saçlarından yakaladı. Sağa sola sarsmaya başladı. Mis sabununun müşterisi ama da keyifleniyordu ha.. Tezgâhtar sille şamar altında bağırıp dururken o da meserretinden haykırıyordu. Nihayet dayanamadı. Kollarını sığıyarak dayak faslına bizzat iştirak etti.

Vur babam vur.. Allah yarattı demiyor; pataklıyorlardı..

İçim bu kadar zulmü kaldırmadı.

— Eh elverir; elverir.. Artık hıncınızı aldınız!.. - diye araya girdim.

Bilmem sözüme itibar ettiler bilmem yoruldular mı?.. Cennet taamı üzerine birer sigara tellendirimek üzere karşı karşıya iskemlelere geçip oturdular.

Yeşil adam:

— Ben eczacıyı saç boyası için döğdüm; ya siz niçin döğdünüz? - diye öbürüne sordu.

— Ben de sabun için döğdüm. Mis sabunu diye bana fare ilâcı vermiş köpoğlu!

— Yok canım!! Demeyin allah aşkına!? Bizim evde fareler cirit oynuyor.. Siz bana fare ilâcını verin ben de size mis sabunu ile saç ilâcını..

— Saç ilâcınız başınızı boyadığı gibi kumaş da boyuyor mu bari?

— Hem de ne gûna.. Başı mı havluya silmiştim. Yemyeşil kesildi. Yıkadık, yıkadık ağarmadı.. Halâ zümrüdî.

— İyi aklıma getirdiniz avcı ceketimi ben de yeşile boyamak istiyordum. Malûm ya av elbisesi yeşil olursa, kuşlar çayırların rengi arasında insanı far ketmezler.. Alın fare ilâcını, verin saç suyu ile sabunu.

Bu garip ahzu itadan sonra, tezgâhtara birer tokat daha vurdular: Kolkola girerek eczaneden çıkıp gittiler.

Adamcağızla karşı karşıya kaldık. Kalbim çok yumuşaktır. Kendisine dedim ki:

— Yüzünüzde iki bere var. "Tentürdiyot,, sürsenize..

— Korkuyorum.

— sebep?

— Ya ilâcı sürdüğüm yerde saç, diş, yahut başka bir şey çıkarsa?..

Tereddütle ilâve etti:

— Öyle ya... "Tentürdiyot,, diye yüzüme saç ilâcı, yahut diş macunu sürmem pek muhtemeldir!

Çok geçmeden kendisiyle ahbap olduk, gır geçmeye başladık.

— Ah, diyordu - bilseniz, ben öyle talihsiz, ama öyle talihsiz bir adamım ki... Meselâ başıma gelenleri gördünüz... Ne talihsizlik değil mi? Ama bu; yalnız bugüne mahsus değil.. Her gün ayni dava.. Size bir maceramı anlatayım da halime acıyın: Evvelki sene Almanyadaydım. Fena halde meteliksiz kalmıştım. Bir tiyatro direktörü ile tanıştım. Beni "Aç durma rekorunu kıracak!,, diye gazetelerde ilân etti. Kırk gün bir şey yememek üzere kendisiyle konturat yaptım. Kırk gün sonra külliyetli bir para alacaktım.. Ahali merak içinde.. Bir kıyamet. Kâtibi adil ve halk huzurunda beni büyük bir camekân koyup mühürlediler.. Fakat daha ilk gece fena halde karnım acıktığından camekânı kırıp tiyatro müdürünün odasına girdim ve altı kangal sucuk, bir kaz ve yirmi yumurta yedim! Bu hâdise üzerine, patron beni "meşhur oburlardan,, diye reklâma başladı. İlk zamanlar işler iyi gittiyse de, ben oburlaştıkça oburlaştım, herifi yedim, kül ettim. Müessese top attı! Hayatta nereye başvurdumsa netice böyle çıkmıştır. Sabun satarım; meğer mükemmel fare ilâcıymış. Saç suyu veririm; meğer dünyada bundan âlâ yeşil boya olmazmış... Şimdi bir son tali tecrübesine daha başvuracağım... Bakalım akıbet neye varacak? Rana müstesna bir kızla nişanlandım. Rana, müstesna dedim diye sakın şimdiki şıllık sıpıtılardan sanmayın, ehlinamus mu ehli namus.. Kimseciklere ete-

(Devamı 11 incide)

Tonton amca hırsızı boş çevirmez

HABER
AKŞAM POSTASI
İDARE EVİ
İstanbul Ankara Caddesi
Posta kutusu : İstanbul 214
Telgraf adresi : İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu : 23872
İdare ve ilân .. : 24370

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	730 ..	1450 ..
3 aylık	400 ..	800 ..
1 aylık	150 ..	300 ..

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
Hasan Rasim Us
Basıldığı yer (VAKIT) matbaası

Günün Tarihi

Yazan : Niyazi Ahmet

319 sene evvel bugün

Birinci Ahmet öldü

Sultan Ahmet camiini yaptıran padişah, çadır ipi ile boğulan derviş ölmediği için vezirini eli ile öldürdü

1617 yılı 22 ikinciteşrin günü, 319 sene evvel bugün, padişah birinci Ahmet yirmi sekiz yaşında ve saltatının on dördüncü senesinde öldü.

Birinci Ahmet, on dört sene içinde hocanın, müftünün, karılarının ve kızlar ağasının boyunduruğu altında kalmıştı. Birçok tarihçiler onun adaletinden bahsederler. Evet, birinci Ahmedin tarihte birçok doğrulukları ve iyi kalpli bir adamın yapacağı hareketleri vardır. Fakat bunun yanında gaddarlığı da bariz olarak göze çarpmaktadır.

Avda zarar verdiği bağların sahiplerine tazminat vermişti. Bir gün bir derviş omuzuna taş atmıştı. Herkes, titremeğe:

— Dervişin boynu gitti. Demeğe başlayınca o, kaşlarını çatmış, yüzünü buruşturmuş ve sonra:

— Mecnun.. Diye mırıldanmıştı.

Ahmedin, hayatında yapdığı ve göze çarpan hâdiseleri Halmer şöyle anlatıyor:

"Aklından mahrum olduğunu beyan eylediği bir derviş idam ettiren bir çadır ipiyle boğulmuş olduğu halde eseri hayat gösterdiği için bir sadrazamın başını bizzat kesen, vezirlerden birçoğunu öldüren, zenci hadımlarından birine zehir vererek zehirliyen, cülûs ettiği vakit — saltanatın yegâne varisi olduğu için — biraderinin hayatını muhafaza etmiş ise de bilâhare onun idamı hakkındaki tasavvurunu mahv ve kendisi için mucibi felâket olacağı zan ve keşfine mebni etmemiş olan, elbette gaddarlıkla itham olunmak lâzım gelir.,,

Birinci Ahmet öldüğü vakit hazinesinde bir milyon duka, kıymetli taşlarla süslü on sekiz kılıç ve birçok servet bıraktı. Fakat onun Sultan Ahmette yaptırdığı cami hepsinden yüksekti.

Padişah, dindar halkı celbetmişti. Mekke ve Medineyi tezyin ettiriyor, yaptırdığı camide her sene peygamberin doğuşu manzumesini okuyor, peygamberin eşyasını sarayda teşhir ettiriyor. Gene sarayda her cuma günü kur'an okunurdu.

* * *

Birinci Ahmedin saltanatında en mühim hâdise, Yahya adında birinin Avrupada hıristiyan papas kisvesiyle dolaşarak Osmanlı hükûmetini zapt etmek için çalışmasıdır, bu Yahya, Ahmedin kardeşi olduğunu iddia ediyor, Varşovadan, Pragdan, Floransadan, Paris ve Napoli ile Romadan yardım istiyordu. Bu adam, bir rum serserisi idi. Dolaştığı yerlerde herkes padişahın biraderi olduğunda ikna ediyordu.

Tarihler, birinci Ahmedin, padişahlıkta olduğu kadar papalıkta da bedbaht olduğunu yazarlar. Yedi oğlundan ikinci Osman, dördüncü Murat ve İbrahim padişahlık yaptılar. Mehmet, Süleyman, Kasım ve Beyazit kardeşlerinin saltanatları esnasında onların emirleri ile öldürüldüler. İki oğlunun yeniçeri ısyanları arasında kurban gittikleri ve dördüncü Muradın devleti kan ile boğduğu düşünülürse birinci Ahmetten yegâne eser olarak bir cami kalmaktadır.

Eseri hazırlıyan : Nüzhet Abbas

— 30 —

Ancak bunlar olmadığı zamanda da iyi bir futbolcu olmağa imkân olmadığını hatırdan çıkarmamak lâzımdır. Nefes ve bacak muhakkaktır ki idmanla daha iyi randıman verir bir hale gelir. Top prakitsine gelince, bunda ne kadar ısrar olunsa azdır. Bir futbolcunun ilerlemesi sırf bununla kaimdir. Sadece kaleye şüt çekmek kâfi değildir. Yuvarlanarak gelen topları paslamak, durdurmak, dribling, çalım, kafa vuruşları velhasıl oyunun her safhası muntazam surette idman edilmelidir.

Haf bek oyunu

YAN HAFLARI:

Gerek birinci sınıf futbol takımları gerekse millî takım hakkında küçük bir mübahase açıldı mı hepimiz bir ağızdan: "haf hattı çok zayıf,, demekten kendimizi alamıyoruz. Bunun Türk futbolüne izafesi ne kadar doğru ise umumiyet itibariyle zayıf bir haf hattı ile bir takımın muvaffak olması imkânları da o derece güçtür. Muhacim hattı ne kadar iyi işlerse işlesin, arkasında bu hatta müessir surette yardım edecek bir haf hattı bulunmazsa muvaffakıyet ihtimali hakikaten çok azdır.

Futbol kombinezonunun ana zinciri olan haf hattı müdafaa ile hücum arasında hem müdafaayı hem de hücumu takviye için konulmuş bir hattır ki bir takımın muvaffakıyet veya mağlûbiyeti üzerinde en büyük âmildir.

Bugünkü futbolde santrhafın daha ziyade üçüncü bek mevkiinde oynamakta ve müdafaaya daha fazla yardım etmekte olmasına göre bu porisyonu ayrı bir tetkikten geçireceğiz.

Evvelâ şunu söylemek lâzımdır ki hem müdafaa hem de hücumda muvaffak olabilmek için hafın her cihetten mükemmel bir oyuncu olması şarttır. Cüssece iri; kuvvetli, seri, her iki ayağına da hâkim, kafa vuruşları düzgün; şütur, yer tutmasını bilir, biraz da ferdî oyuna kaçan bir haf en ideal haf oyuncu olarak kabul olunabilir. Maamafih bütün bunların hepsini nefsinde cemetmiş olmamak da, muhakkak surette iyi bir haf oyuncusu olamamaklığa delâlet etmiyeceği için vücutça ufak olanların nevmit olmalarına da sebep yoktur.

Ne olursa olsun mükemmel bir top kontrolü ve topu istediği yere plâse edebilmek kudreti haf bekte mutlak bir şarttır.

KAFA VURUŞLARI:

İyi bir haf, kafasını çok iyi kullanabilmek mecburiyetindedir. Bilhassa açık oyun tarzında topun yerden olduğu kadar havadan da seyredeceğine göre hafların kafa vuruşlarında isabetli olmaları şarttır. Hafbek, önünde ve arkasında kendi takımına mensup oyuncu olduğunu nazarı itibara alarak bekler gibi uzun kafa vuruşlarına heves etmemeli, bilâkis topu bir arkadaşa vermeli, yahut yere indirmeğe gayret etmelidir.

Bir arkadaşa iyi bir tarzda plâse edilen bir kafa vuruşu, gelişi güzel uzun bir kafa vuruşuna bin kere mürecchatır.

Kafa vuruşları ile topun havadaki seyrini temdit etmek hiç bir maksada hizmet etmez. Çünkü gol atabilmek için muhakkak surette topun yere inmesi lâzımdır. Bunun için de en ziyade dikkat olunacak şey topa kafanın ortasiyle değil, alnın üstüyle vurmak meselesidir.

(Devamı var)

HABER'in
Güzellik Doktoru
Kuponu:

Fransız ve Türk notaları

(Baştarafı 1 incide)

Bundan sonra notada Fransanın Suriye ve Lübnanı istiklâl ve inkişafa götürmek vazifesile mükellef kılındığı zikredilerek mahallî muhtariyetlerin vaziyetin müsaadesi nisbetinde inkişafını temin, bu iki devletin haricî münasebatını sevk ve idare, topraklarını ziyadan ve yabancı bir devlet murakabesi altına konulmaktan vikaye ve muhtelif ekalliyet unsurlarının serbestçe inkişafını temin gibi hususatın da uhdesine verildiğini tafsil ettikten sonra, 1921 itilâfnamesinin İskenderun Sancağı hakkındaki hükümlerinin tatbiki maksadile Fransa tarafından alınan ted birlerin manda muahedesi çerçevesine tamamen tetabuk ettiğini söylemektedir.

Notanın en mühim kısmı

Notanın davamıza taallûk eden en mühim kısmı Sancağa ait olan kısmıdır.

Bu kısımda Suriye devletine tâbi bir Sancağın ayrı muameleye tâbi tutulmasına Fransa hükûmetince imkân olmadığı, çünkü bu takdirde, üçüncü bir devlet daha ihdas etmek gibi bir vaziyet hasıl olacağı söylenmekte, bu vaziyetin, Suriyenin parçalanması manasını ifade edeceği, halbuki Fransanın, Suriye devletini böyle bir ihtimale karşı tahtı temine almakla hassaten mükellef bulunduğu ileri sürülmektedir.

Fransız notası, bundan sonra, gene 1921 tarihli itilâfnamenin İskenderun mıntakasına hususî bir idare statüsü verileceğinden bâhis 7 inci maddesine nakli kelâm ederek, bu maddenin, siyasî bir statüden kat'iyyen bahsetmediğini, Sancak ahalisi için, Suriye halkından ayrı bir şekilde kendi kendini idare hakkını tanımadığını, Ankara itilâfnamesinde, İskenderun meselesinin, idarî bir muhtariyet ihdası, dil ve kültür serbestiierinin himayesi esasları dahilinde de mevzuu bahsedildiğini zikreylemekte ve 1921 tilâfnamesi mucibince Sancağa bahşedilmiş bulunan imtiyazlara dokunulmıyacağı sarahatle takarrür ettiğine göre Suriyeye istiklâl verilmesi keyfiyetinin endişe verecek hiçbir mahiyet taşımadığını iddia eylemektedir.

Cevabımız

Fransız notasına karşı cevabımız bu ayın 17 sinde Fransız hariciyesine tevdi edilmiştir. Bu notada Fransız notasının ihtiva ettiği maddelere yegân yegân cevap verilmektedir.

Fransız notasının işhad ettiği muhtelif muahedelerin ve itilâfnamelerin hakikî mana ve kuvvetlerini tahlil ederek notaya madde madde cevap teşkil eden mukabil notamız Milletler Cemiyeti paktını da ihtiva eden Versay muahedesinin akdi tarihinde, Suriyedeki vaziyetin, bugün mevzuubahis hâdise üzerinde hiçbir hukukî netice tevlid etmiyecek bir mahiyeti haiz bulunmakta olduğunu izah ettikten sonra, evvelâ San Remo itilâfnamesini zikrederek, itilâf devletleri arasında aktedilen o muahede ile Fransaya verilen manda her ne kadar "Suriye,, tabirile ifade edilen bir kısım araziye ait bulunuyor ise de, o tarihte Türkiyeden ayrılacak olan arazinin, hukukan henüz malûm bile bulunmadığına göre, bu "Suriye,, tabirinin mutlak bir tahdit ifade edemiyeceğini izah eylemektedir.

Feragatimiz şarta muallaktı

Notamız bundan sonra Ankara itilâf namesi imza edildiği zaman şarkta "Suriye devleti,, isimli bir siyasî teşekkül bulunmadığını ve Fransa ile yapılan müzakelerden sonra bunlara kat'î ve hukukî bir şekil veren Lozan ahitnamesi mucibince Türkiyenin bu arazi parçasının bir kısmını şartsız olarak fakat şimdi mevzuu bahsolan diğer kısımını şartlar dahilinde terkettiği hatırlatılmakta ve Lozan muahedesinin 16 ıncı maddesinde bu feragatin ancak İmparatorluktan ayrılan ahali lehine yapıldığının musarrah olduğunu söylemektedir.

Bu sarahate binaen, Fransa, Suriye üzerindeki hâkimiyetine nihayet verir vermez, Türkiyenin şarta muallâk olarak terkettiği İskenderun ve Antakya mıntakaları üzerindeki hâkimiyete tevariis edecek olan alâkadarlar ancak 1921 ve 1923 tarihli beynelmilel iki muahede ahkâmına göre, bu mıntakaların Türk ahalisi olabilir.

Milletler cemiyeti konseyi, 24 temmuz 1922 tarihinde kabul ettiği manda muahedesinde ilk defa olarak Suriye ve Lübnandan bahsettiği sırada İskenderun ve Antakya mıntakalarını sükûtla geçmektedir. Bu sükût, mezkür mıntakaların Suriye ve Lübnan tabirinden hariç tutulduğu şeklinde tefsir edilecek olursa 1921 itilâfnamesi ahkâmına muvafık, aksi takdirde, bu itilâfnameye açıkça aykırıdır.

Hakkımızı isbat eden bir delil daha

Lozan muahedesinde Ankara itilâfnamesine dair hiçbir münakaşa olmadığını hatırlatan notamız bilâkis bu itilâfname ile merbutatnın mer'iyetinin tasdikini mübeyyin mektuplar teati edildiğini ilâve ederek itilâfname protokolunda, İskenderun ve Antakya mıntakaları halkına Türk sancağını havi hususî bir bayrak verilmesi hakkında, Türk murahhası tarafından ileri sürülen talepten ve Fransız murahhasının bu mıntaka halkına böyle bir hak verildiği takdirde bunun faydalı olacağını takdir ettiği cihetle hükûmeti metbuası nezdinde icap eden teşebbüsata tevessül vadinde bulunduğundan bahsedilmektedir.

Bu protokol, General Pellenin 24 temmuz 1923 tarihli mektubile tasdik edildiğine ve mevzuubahis bayrak hakkında hiçbir red veya kaydi ihtiyatî mevcut bulunmadığına göre, bu nokta, o mıntaka Türkleri lehine olarak tanınmış bir hakkı müktesep olması iktiza eylemektedir.

O tarihte Suriye siyasî bir teşekkül değildi

Notamızda, bundan sonra, 1921 itilâfnamesinin Suriye namına hareket eden mandater Fransa tarafından imza edildiği iddiasına cevap olarak, Türkiyenin o tarihte Suriye mandasını ve bundan mütevellit hukuku tanımadıktan başka, Suriye ismile siyasî bir teşekkülün mevcudiyetini de tanımadığı, binaenaleyh, henüz gayrimevcut bir teşekkülün zımnî vekâletnamesine istinaden beynelmilel bir muahede akdini derpiş etmesine imkân bulunmadığı izah edilmektedir. Şu hale göre, Ankarada tesis edilen muhtariyet Suriye devleti çerçevesi dahilinde değil, Fransız otoritesi çerçevesi dahilinde teessüs etmiş olup, tam ve kâmil bir istiklâle doğru gitmesi mukadder bir muhtariyettir.

1921 ve 1923 tarihli muahedelerin nısfet ve adalet dairesinde tatbiki, Türkiye tarafından İskenderun ve Antakya mıntakaları üzerinde kendisine hiçbir hak tanınmamış olan Suriyenin inkısamı gibi telâkki edilemez.

Muahedelere riayet edilmezse...

Notamız, nihayet Fransa hükûmetinin, harekâtını muahedeler ahkâmile telif etmediği takdirde, Türkiyenin, kendisini, mevcut itilâfnamelerin heyeti umumiyesile gayri mukayyet telâkki etmek mecburiyetinde kalacağını, o zaman iki memleketi ayıracak olan hudut hattını, tarafeynin muvafakatile tesbiti icap edeceğine göre, ancak bu takdirde Suriye murahhaslarile yeni müzakerata girişmenin derpiş edilebileceğini beyan etmektedir.

Beyaz kitapta zikri geçen muahedeler

Beyaz kitapta zikri geçen Milletler cemiyeti misakının 22 inci maddesinin esası, evvelce idaresi altında bulundurdukları devletlerin hâkimiyetinden, harbin neticesinde ayrılan müstemlekelerde ve arazide sakin olup, henüz kendi kendilerini idareye muktedir bulunmıyan milletleri, inkişaf etmiş milletlerin vesayeti altına koymaktır. Bu vasi milletler, mandaterlik vazifesini Milletler cemiyeti namına ifa edeceklerdir.

Ankara itilâfnamesi

20 teşrinievvel 1921 tarihinde imzalanan Ankara itilâfnamesinin 7 inci maddesinde İskenderun mıntakası için hususî bir idare rejimi ihdas edileceği ve bu mıntakada oturan Türk ırkından ahalinin kültürlerinin inkişafı için her türlü kolaylıklara mazhar bulunacakları ve Türk dilinin, mezkûr havalide resmî dil mahiyeti taşıyacağı musarrahtır.

Hususî bayrak meselesi

Mukabil notamızda mevzuu bahsolan hususî bayrak meselesi, Ankara itilâfnamesinde sarahaten mukayyettir. Bundan maada, ayni itilâfname, İskenderun limanında, Türk tebaasının, Türk emvalinin ve Türk bayrağının, limandan istifade hususunda tam bir serbestiye malik olduktan başka, memleket halkı ile müsavi muameleye mazhar bulunacaklarını da tasrih eylemektedir.

Gene bu itilâfnamede, Türkiyeden gelecek veya Türkiyeye girecek olan malların transit muamelesine Türkiyeye bu hususlarda gösterilecek kolaylıklara, Türk gemilerinden alınacak rüsumun mahallî bayrağı hâmil gemilerden alınan rüsumdan ka'tiyyen farksız olacağına dair muhtelif hükümler mevcuttur.

Memurlar Türk olacaktı

Fransız murahhasının Türk heyeti rahhasasına hitap eden 20 teşrinievvel 1921 tarihli bir mektubunda da, İskenderun mıntakasının hususî idare rejimi münasebetile, Türk ekseriyetinin sakin bulunduğu mıntakalarda, idare memurlarının umumiyetle Türk ırkından olacakları, Türk kültürünün inkişafı için her türlü kolaylıklardan istifade edecek mektepler açılacağı ve bu rejimin, keza Antakyaya ve 8 inci maddede gösterilen hattın cenubunda kalacak eski Adana vilâyeti aksamına da tatbik edileceği mezkûrdur.

Sancata vaziyet

Antakyadan gelen haberlere göre Sancaktaki tazyik siyasetinde bir değişiklik olmamıştır.

"Yenigün,, gazetesinin tekrar neşrine ve sahiplerinin Antakyaya dönmesine elân müsaade edilmemiştir. Bir traftan da Antakyada yapılan tedhişi Fransız hükûmetinin takbih ettiği ve Suriye fevkalâde komiserliği ve Sancak delegesine bu hususta çok şiddetli talimat verildiği söylenmektedir.

Suriye seçiminin yeniden tehiri de mevzuu bahsolmaktadır.

Ege mıntakasında Tütünlerimizin çoğu satıldı

Fiyatlar 70 ilâ 90 kuruş arasındadır

Ege mıntakasında bu sene 32 milyon kiloyu bulan tütün rekoltesinin 28 milyon kilosu son gelen haberlere göre 70 ilâ 90 kuruş arasında satılmıştır.

Mahsulün böyle mühim bir kısmının hem de yirmi gün kadar kısa bir zamanda ve değer fiatla satılması zürraın yüzünü güldürmüştür.

Geri kalan 4 milyon kilonun da bu ay sonuna kadar tamamen satılacağı tahmin edilmektedir.

Tütünlerin bu kadar çabuk ve iyi fiatla satılmasına Amerikalı şirketlerin bu sene mühim miktarda mübayaatta bulunmaları sebep olmuştur.

Talebe birliği

Ankara, 21 (A.A.) — Dahiliye vekâletinden tebliğ olunmuştur:

Dün, 20 teşrinisani 1936 da İstanbulda Millî talebe birliğinin siyasî bir miting daveti yapacağı öğrenilmişti. Tahkikat neticesinde bugün bu mitingin, İstanbul idare âmirlerinin resmî nasihatlerine rağmen ve kanunnen lâzımgelen izin alınmaksızın yapıldığı ve bu harekete Millî Talebe birliğinin önayak olduğu anlaşıldı. Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti, talebenin siyasî ve kendi maddî ve manevî çalışma toplulıklarını dağıtacak işlere kapılmalarını hiç bir zaman hoş görmemiş, talebe ve hocalar arasında böyle birlikler yapılmasını memleketin kültürel terakkisine mani telâkki etmiştir.

Son tecrübe, bu kanaatin isabetini bir kat daha isbat etmiştir. Binaenaleyh hükûmetçe bu teşekkülleri menedecek kanunî tedbirler alınmıştır. Bu gibi teşekkülleri mevcut farzedenler hakkında yapılacak muamele kanunlarımızda sarihtir.

Dünkü toplantı

İstanbul, 21 (A.A.) —

Millî Türk talebe birliği mensuplarından Üniversite, lise ve orta mektep mensubu bazı gençler, evvelce kararlaştırdıkları veçhile bugün toplanmak istemişlerse de polis tarafından menedilmişlerdir.

Polis, toplantıyı müsaadesiz tertip edenleri yakalamıştır.

Ankara küçük sanatlar sergisinde

Bazı eşyalar neden kayıp sanıldı?

Bu vaziyet sergi evinin darlığı dolayısiyle bir kısım eşyanın teşhir edilememesinden ileri gelmiştir

Ankara küçük sanatlar sergisine gönderilmiş eşyalardan bazılarının sergide teşhir edilmemesinden dolayı sahiplerinin eşyanın kaybolduğuna zahip olduklarını ve müracaatlarda bulunduklarını yazmıştık.

Ankaradan bu hususta yaptığımız tahkikata göre alâkadarlar işi derhal tetkik ve böyle bir şey olduğunu tesbit etmişlerdir. Yalnız sergi evinin darlığından dolayı bir kısım eşya teşhir edilemiş ve sahipleri bundan dolayı telâ düşmüşlerdir. Yoksa eşyalar tamam bulunmaktadır.

Ankara sergisine iştirak edenlere verilen ikramiyelerden başka ayrıca madalyeler de verilecektir. Bu madalyeler yakında vilâyetler vasıtasile eshabına tevzi edilecektir.

Ispanya isyanı

Italya, Barselonada Sovyet idaresi kurulmasına tahammül edemezmiş

Londra, 22 (Hususî) — İspanyada vaziyet hâlâ taayyün edememiştir. Havadan ve yerden bombardıman eskisi gibi devam ediyor. Şehir tedricen harabe haline gelmekte ve zayiat artmaktadır. Bunun la beraber, asîler, geçen hafta geçmeğe muvaffak oldukları Manzanaro şehrinden sonra aldıkları üniversite şehrinden Madritin merkezine doğru ilerliyememişlerdir.

Üniversite şehri Madritin dışında bulunuyor.

Irlanda mavi gömlekli faşistleri reisleri O' Duff ile beraber, İspanyol asîlerine yardım etmek üzere İspanyaya hareket etmişlerdir.

Madritteki harp ise, birdenbire bastıran kar dolayısiyle sekteye uğramıştır.

Kadizden gelen bir hamere göre dün 30 bombardıman ve 20 avcı tayyaresi Madrit hükûmet mevzilerini bombardıman etmiştir. Mukavemet etmek istiyen hükûmet tayyarelerinden dördü düşürülmüştür.

Madritten sonra tayyareler şehrin şimali barbî sayfiyeleriyle içinde barikat yapmış bazı sokakları ateş altına almıştır.

Ispanyada Sovyet idaresine Italya da tahammül edemezmiş

Roma, 21 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

"Ciornale d'Italia,, diyor ki:

"Şurası bilinmelidir ki, İtalya, İspanyol topraklarında yeni bir Rus ihtilâli esasının yerleşmesine müsaade etmiyecektir. Avrupayı komünizmden müdafaaya karar vermiş olan Almanya ve İtalya ve Asyada ayni kararı olan Japonya, böyle bir vaziyete seyirci kalmıyacaklar ve Sovyetlerin böyle bir mütecaviz teşebbüsüne karşı harekete geçeceklerdir,,

" Merhamet yolculuğu "

Morning Post gazetesinde okunduğuna göre, İngiltere parlâmentosu azasından iki sosyalist, bir liberal ve bir muhafazakâr olmak üzere dört mebus İspanyaya gitmek istemektedirler.

Bu seyahatlerine "Merhamet yolculuğu,, adı vermektedirler.

Madrit General Frankonun Fasları eline düştüğü zaman halka yapılması muhtemel olan mezalimin derecesini azaltmağa çalışacaklardır. İngiliz mebusları, kendilerinin orada bulunmasiyle mezalimin hafifliyeceği ümidindedirler.

Bu ziyaret, İspanyadan dönü parlâmento azalarına konferans ren bir ingiliz gazeteci tarafında teklif edilmiştir. Onun dediğine b kılırsa, asîler reisi general Frank İngiltere tarafından tanınmağı ço arzu etmektedir. Binaenaleyh İng tereden gelmiş parlâmento azala Madritte bulunursa, askerlerini h hangi taşkın hareketten alıkor.

Bununla beraber İngiltere hi kûmeti böyle bir seyahate çıkılm masını gayri resmî surette tavsiye e mektedir.

Fasta isyan

(Baş tarafı 1 incide)

Fas, Rabat, Kazablanka ve Oudjide karışıklıklar çıkmıştır.

Lübnanda

Diğer taraftan Lübnanda da karışıklık ve nümayişler devam etmektedir. Trablus Şamın muhtelif askerî karakollarına hücum eden nümayişçiler şehrin merkezinde sıkıştırılmış ve akşama kadar ateş teati edilmiştir. Akşam üzeri asîler teslim olmuştur.

Sarhoş bir kadının marifeti

Bütün mahalleli gece yarısı sokağa uğrad

Dün gece bir sarhoş kadın Kadıköyünde Mühürdarda ortalığı altüst et miştir.

Saat 21 kararlarında o civarın polis devriyesi, bekçiler ve halk Bağ sokağından acı acı bir düdük sesi geldiğini işitmişler ve o tarafa koşmuşlardır. Polisler Bağ sokağına girdikleri zaman düdük sesleri elân devam etmekteydi. Nihayet bu düdüğü İzmaro namında bir kadının evinden çaldığı anlaşılmıştır. İzmaronun bu kadar kapıya geldikten sonra aklı başına gelmiş ve düdüğü kapısı kurcalandığı için çaldığını söylemiştir. Halbuki yapılan tahkikat İzmaronun fitil gibi sarhoş olduğunu ve keyf olsun diye düdük çaldığını göstermiş, hakkında takibata girişilmiştir.

Bir camcı ağır yaralandı

Dün bir camcı kurduğu iskeleden düşerek feci bir şekilde yaralanmıştır. Feriköyünde, Kuyulu sokakta 100 numaralı Yeni Türk mensucat fabrikasının da arka taraf camlarını takan Hüseyin çalışırken iskelenin ayağı kaymış ve 4,5 metro yükseklikten düşen Hüseyin ağır surette yaralanmıştır. Camcı ifade veremiyecek bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Çakı ile Saçını kesmişler

Bir mühendisin kızı olan Azon dün polise müracaatla garip bir şikâyette bulunmuştur. Bu kızın şikâyetine göre dört gün evvel Yedikuleden gelirken önüne iki kişi çıkmış ve saçını çakı ile kesmişlerdir. Bu iki kişinin Deb amelesinden Mehmet ve Mustafa oldukları anlaşılmış, haklarında takibata başlanmıştır.

HABER
İstanbulun en çok satılan hakikî akşam gazetesidir
ilânlarını HABER'e verenler kâr ederler.

Patagonya denen yer neresidir ?

Avrupa hayvanat bahçelerinde görülen patagonya sefirleri!

Aslı nesli meçhul olduğu halde kendisine asalet süsü vermek istiyenlerle "Patagonya kralı,, diye alay ederler.

Patagonyanın adı, bütün eğlenceli sözlerde geçer. "Patagonyaya seyahat etmiş...,, "O meşhur ziyafette herhalde Patagonya sefiri de bulunmuştur...,, gibi cümleler sık sık işitilir. Patagonya neresidir acaba? Dünyada böyle bir yer var mı?

Evet var. Hem dünyanın en iri insanları Patagonyada bulunur.

Patagonya Amerikanın en cenup kıt'asıdır. Orada yaşıyan insanlar yaradılış itibariyle bedenleri çok kuvvetli ve pek iri olduğundan seyyahların ve âlimlerin daima dikkatini celbetmiştir. Hattâ bir zamanlar Patagon aileleri Avrupa merkezlerine ihraç olunarak garip mahlûklar arasında hayvanat bahçelerinde teşhir ediliyordu.

Patagonyanın sefiri bunlar olsa gerek!

Patagonya ilkönce devriâlem seyahatini yapmıya girişen meşhur Macellan tarafından 1519 tarihinde keşfolunmuştur. Derler ki Macellan Patagonya sahillerinde bir limana girerek bir müddet oralarda bakınmış, fakat hiç kimseyi görmeyince tekrar yola düzelmeğe hazırlanmış... Fakat o sırada kayalıklar arasından zebella gibi bir koca insan şarkılar söyliyerek ve sıçrıyarak belirmiş... Tayfalar bu insanı güzellikle tutup kendisine iyi muamele etmişler... Fakat iri insan, kafasını göklere kaldırıp bir seyler söylemeye çalışırmış... Meğer biçare, Macellan tayfasının gökten indiğini sanır ve geldikleri yolu araştırırmış...

Bu adamın rengi kırmızımtrak, göğsü geniş, boyu - yukarda söylediğimiz gibi - upuzundu. Gemi tayfalarından en uzunu onunla boy ölçüşmüş, başı ancak göğsüne gelebilmiş... Esvabı bir hayvan derisinden ibaretti. Ayağında deriden yapılı bir çarık ve silâh namına omuzunda bir yay ve birkaç ok asılı görünüyordu.

Gemiciler, Patagonyalıya yiyecek verdikten sonra bir ayna gösterdiler. Patagonyalı vahşi, aynada kendi aksini görür görmez şaşkınlığından sıçrayıp etrafındaki gemicilerden dördünü birden yere yıktı. Bu ayna ile birlikte kendisine bir iki tarak ve birçok renkli boncuk, birkaç çıngırak ve sair eşya vererek onu yerine gönderdiler.

Fakat Macellanın yüreği rahat edemiyordu. Patagonyalılardan bir adam alarak, o vakitler hükümdar olan Şarlkene göstermek için, İspanyaya getirmek istedi. Ve bu suretle bir Patagonyalıyı yakalayıp elini ayağını bağlıyarak gemide hapsetti. Zavallı vahşî dağlar gibi haykırıyor ve kendi dilince Allaha verdiği (Stebos) adını zikrederek göklerden yardım diliyordu.

Biçare yabanî, böyle "Stebos! Stebos!,, diye diye yolda öldü.

Patagonyalıların lisanı gayet sert görünür. Kelimeleri boğazdan telâffuz ederler. Kadınlarını sayarlar. Muharebelerde ordu tanzim etmek veya kumandan seçmek gibi şeyler bilmezler. En birinci silâhları koskocaman yumruklarıdır ki kafasına indirdikleri adamın beynini patlatırlar.

Oturdukları yerler, oyulmuş toprakların veya kayaların içidir. Bu oyuklar güzel yapraklarla döşenmiştir. Zarif birer ayı inine benzer.

Şimdi süvarilikleriyle de tanınmış olan Patagonyalılar, Macellânın keşfi tarihinde at nedir bilmezlerdi. Patagonya kıyılarına hicret edip yerleşen İspanyollar Avrupadan birçok at dahi getirmişlerdi. Bu atlardan birkaç baş dağlara kaçarak oralarda vahşileşmiş. Patagonyalılar bunları tutarak kendilerine göre terbiye etmiş ve kendi işlerinde kullanmıya başlamışlar ve bugün mahir biniciler olmuşlardır.

Patagonyalılar aya kudsiyet verir, onu ilâhlaştırırlar. Ay yuvarlak hale geldiği zaman dinî âyin yaparlar, dualar okurlar ve bu pırıl pırıl ilâhlarından himaye dilerler. Avrupalılara düşman değildirler. Avrupa gemicilerine yardımda bulundukları gibi, gemileri parçalanarak felâkete uğradıkları zaman temizy ürekle onların imdatlarına yetiştikleri de görülmüştür.

Bununla beraber tam manasile medenileşmelerine imkân görülemiyor. İstidatları yoktur. Her tarafa burnunu sokan misyonerler Patagonyaya da nüfuz edebilmişler ve birtakım kiliseler kurarak buradaki kavimlere hıristiyanlığı kabul ettirmek için hayli uğraşmışlarsa da Patagonyalılar kulak asmamakta ve bu kiliseleri de iğreti ışığı ile yıkıyan parlak aya dualar mırıldanmakta devam ediyorlar.

Satılmayacak eşya, kiralanamıyacak ev, apartıman yoktur! Ancak yolunu bilmeli:

HABER GAZETESININ KUÇUK ILANLARI

Çabuk ve iyi satmak, kiralamak için en emin, en ucuz ve en kolay vasıtadır.

20 kelimeye kadar beş defasi

100 kuruştur

HABER GAZETESİ

İstanbulda en çok satılan hakikî akşam gazetesidir.

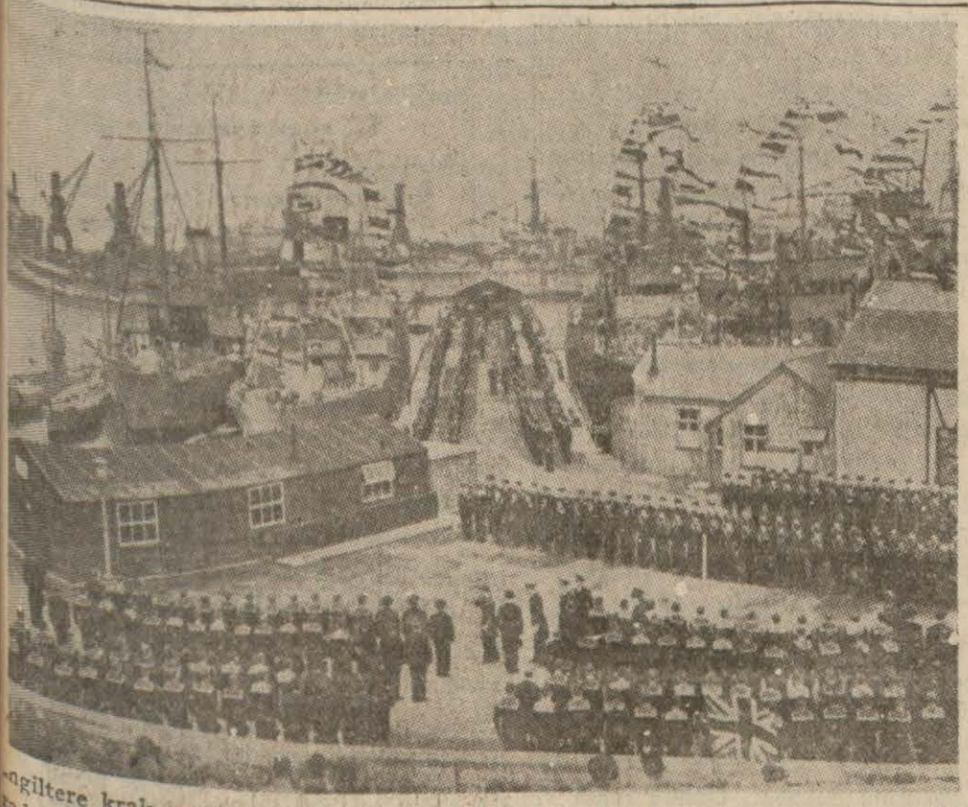

İngiltere kralı son zamanlarda ikinci defa olarak donanmasını teftiş etmiştir. Bu sırada İngiltere anavatan filosu efradındanbir kısmını gözden geçirirken görülüyor.

SPOR

Koç Omerin ölümünden Güreş federasyonu

Mesu'l değildir

T. S. K. Güreş Federasyonundan:

Millî güreş takımına namzet olmak istidadını göstermiş olan Koç Ömeri aramızdan ayrılmış görmekle çok müteessiriz. Koç Ömerin bakımsızlık ve iyi tedavi edilmemek yüzünden vefat

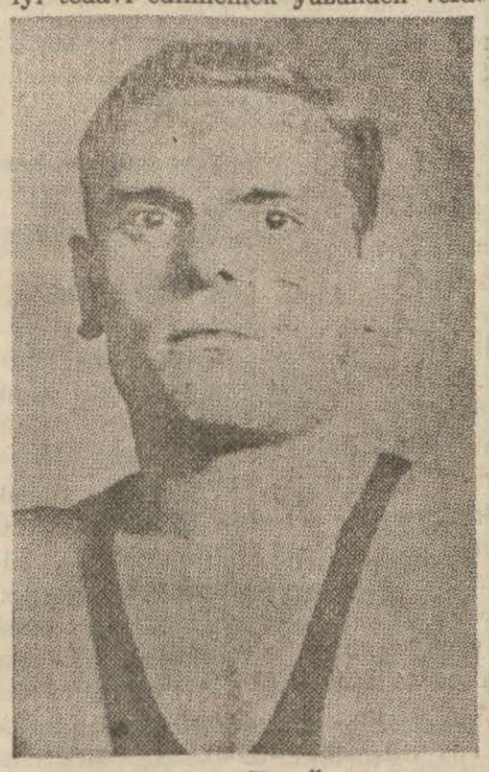

Merhum Koç Ömer

ettiğini ve bundan da Federasyonumuzun mes'ul tutulması lâzım geldiğini ileri süren Tan gazetesinin neşriyatına mukabil bu arkadaşın tedavisi hususunda Federasyonumuzca gösterilen alâkayı ve nasıl ve nerelerde tedavi edildiğini bildirmek isteriz.

1 — Berlin olimpiyatlarından evvel Millî takım namzetlerini sıhhî muayeneye tâbi tutmak üzere teşkilâtımızca tavzif edilen doktor Emin Şükrü bütün güreşçilerle beraber bu arkadaşı da muayene etmişti. Doktor, güreşçilerimiz arasında Koç Ömerin ciğerlerini zayıf ve şüpheli bulduğunu bize şifahen bildirmesi üzerine idman yaptırılmıyarak federasyonumuzca tedavisine başlandı. İkinci defa muayeneye sevkedildiği zaman doktor hastalığın artmakta olduğunu görerek kat'î istirahat tavsiyesinde bulundu. (Koç Ömerin kendisine verilen ilk istirahat devresinde idmanı kesmeyip kendi kulübünde gizli gizli çalıştığı ve bu halin hastalığını arttırdığı bilâhare anlaşılmıştır.)

2 — Koç Ömerin tedavisi hususunda icap eden bütün masraflar federasyon tarafından yapılmakla beraber kendisinin bir hastanede daha iyi tedavi olunabileceği düşünülerek 11-6-936 tarihli bir tezkere ile Cerrahpaşa hastanesine gönderildi. Hastanenin bütün arzusuna rağmen mevcut yatak olmadığı bildirilerek hastaneye alınamadı.

3 — Günden güne artmakta olan hastalığı kendi ailesi içinde tedavi edilemiyeceği görülerek hasta Federasyonumuzun tavassutile İstanbul Verem dispanserine gönderildi.

Muhtelif vesilelerle dispansere gönderdiğimiz arkadaşlara yüksek yardımlarını esirgemiyen Bay Ali Rıza, Ömerin hastaneye yatırılması için lâzımgelen bütün tedbirleri almış ve sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinin genel 3117 numaralı tezkeresile Verem dispanserinin vermiş olduğu raporla Koç Ömer Haydarpaşada Emrazı Sariye hastanesine yatırılmış ve tedavisi hususunda sarfedilen bütün ihtimamlara rağmen iyileşemiyerek ayni hastanede vefat etmiştir.

4 — Tedavi edildiği için kulüb arkadaşları tarafından müsamere verildiği hakkındaki iddialar külliyyen asılsızdır. Şehzadebaşındaki bir tiyatroda verilen müsamere klüb arkadaşları tarafından değil, çalıştığı fabrikadan iş arkadaşları tarafından hasta arkadaşlarına bir yardım maksadile yapılmıştır.

5 — Bu meseleye ait olmak üzere imzalı ve imzasız olarak neşredilen mektuplara gelince: Bunları yazanlar hastanın yakın arkadaşları olduklarını iddia etmekle beraber hangi hastanede tedavi edildiğini, yapılan yardım ve teşebbüsleri bilmemekle ve Federasyonun ne gibi yardımlarda bulunmağa mezun olduğu hakkında hiçbir fikre sahip bulunmamaktadırlar.

6 — Tan gazetesinin neşriyatı icap ettiği bitaraflıkla yapabilmesi için bu mesele hakkında resmen federasyonumuzdan da bir izahat alması lâzımgelirdi.

Federasyonumuz, federasyonumuza bir kimsenin ölümünde âmil olmak lekesi sürülürken biraz daha munsif ve dikkatli olmak lâzımgeldiğini hatırlatır ve bugüne kadar atfedilen isnadların doğru olmadığını alâkadarlara bildirmeği bir vazife bilir.

Dünkü lik maçları

B takımları karşılaşmalarını Güneş, Fener, Galatasaray Süleymaniye, Vefa, Istanbulspor takımları kazandılar

Taksim stadı

Güneş - Eyüp

Taksim stadında B takımları maçlarının birincisi Güneşle Eyüp takımları arasındaydı.

Birinci devrede Güneşin hâkim oyunu Eyüplülerin bire karşı dört gol yemelerine sebep olmuştu. İkinci kısımda hakemin kararına itiraz eden Eyüp takımı sahayı terkettiğinden Güneş hükmen de galip glemiş oldu.

G. Saray - Hilâl

Baştanbaşa sarı kırmızılıların hakimiyeti altında oynanan bu müsabakada Hilâlliler bire karşı dört golle mağlûp oldular.

Kadıköy stadı

Süleymaniye Anadolu

Fenerbahçe stadındaki müsaabkalar dan Anadolu - Süleymaniye B takımları müsabakası siyah beyazlıların güzel bir oyunla Anadolulular 4 - 2 yenmeleriyle nihayetlenmiştir.

Vefa - Topkapı

İkinci maç Vefa ile Topkapı arasındaydı. Bu müsabaka hiç ümit edilmiyen bir netice vermiştir. Genç yeşil beyazlılar hiç de kuvvetsiz olmıyan hasımlarını çok güzel bir oyun çıkararak bire karşı on (10) golle mağlûp etmişlerdir.

Şerer stadı

I. Spor - Beykoz

Beykoz - İstanbulspor B takımları maçı da ümidin hilâfına Beykozluların mağlûbiyetleriyle bitmiştir.

Genç siyah sarılılar rakiplerini bire karşı iki golle yenmeye muvaffak olmuşlardır.

Beşiktaş - Fener

Dünkü maçların en mühimmi Beşiktaş - Fener takımları arasındaydı. Her iki takım da şimdiye kadar hiç mağlûp olmamış bulunuyorlardı. Fenerlilerin hücumlariyle başlıyan dünkü müsabakanın ancak yirminci dakikalarında Beşiktaşlılar soldan tehlikeli bir hücum yaptılar ve Fener kalecisi Necdetin hatasından günün ilk golünü kayda muvaffak oldular.

Bu golden birkaç dakika sonra gene Fener kalecisi Necdetin lüzumsuz bir çıkış yapmasından istifade eden Beşiktaşlı Cahit, büyük bir soğukkanlılıkla topu kontrol ederek ikinci golü de klübüne kazandırdı. Biraz sonra Beşiktaş üçüncü golü de kazandıysa da birinci devre sonlarına doğru Fenerliler de Bülent vasıtasiyle ilk, Şerefin ayağıyla da ikinci gollerini atabildiler.

İkinci kısıma Fenerlilerin enerjik hücumlariyle başlandı ve bidayette Şeref beraberliği temin etti. Bundan sonra oyun sarı lâcivertlilerin hakimiyeti altında geçti ve iki sayı daha yapan Fenerliler bu müsabakayı 5 - 3 kazandılar.

Kuleli - Maltepe Liseleri voleybol maçı

Dün Halkevi salonunda Kuleli ve Maltepe liseleri arasınd yapılan voleybol müsabakasını ilk devrede 15 - 11, ikinci devrede de 15 - 4 ile Kuleli takımı kazanmıştır.

Müslüman Bisikletçiler klübü!

Cezayirden bildirildiğine göre, yakında bir müslüman bisiklet kulübü tesis edilecektir. Birçok Cezayirliler arasında Fransa bilhassa muhtelif muvaffakıyetleriyle Abbas, Amara gibi isimleri hatırlamaktadır. Bu cemiyetin teşekkülü Fransada büyük bir alâka ile karşılanmıştır.

BOKS:

Avusturyalı Havlick Dempsey için döğüşecek

Viyanadan bildirildiğine göre, Avusturya ağır siklet şampiyonu Havlick eski dünya şampiyonu meşhur Dempsey'in sağ kolu sayılan menejeri Woodmannla bir mukavele imzalamıştır.

Bu mukaveleye göre, Havlick iki sene müddetle Woodman - Dempsey birliği namına boks yapmağı taahhüt etmektedir, ve bunun için ücret de olarak senevî 25.000 dolar alacaktır.

Havlick hareketinden evvel şampiyonluk için Lazekle bir maç yapacağını ümit ediyor.

Maamafih nihayet 20 kânunusaniye kadar Nevyorka hareket etmeğe mecburdur.

Dogniauz - Harsen maçı

Valenciennes'de geçen hafta yapılmış olan bu maçta her iki taraf fevkalâde çetin bir şekilde döğüşmüşlerdir. Hattâ hakem heyeti bile maçın hakikî galibinin kim olduğunu takipte büyük bir müşkülâtla karşılaşmışlardır. Halk, Dogniaux'nun kıymetini teslim etmekle beraber, Harsen'i galip olarak alkışlıyordu. Hakem heyeti buna ehemmiyet vermedi, ve maçı berabere ilân etti.

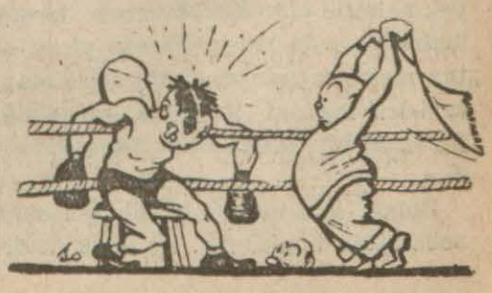

Hatıralarını anlatan: Alman korsan gemisi "Deniz kartalı" nın süvarisi
Kont Feliks fon Lukner

— 42 —

Hurma ağaçları arasında bir Alman müstemlekesi vücut bulmuş oldu. Adaya (Sesil) ismi verildi

Dalganın hücumu esnasında güvertede bulunan herkes başlarına yağan direk ve seren enkazından korunmak için bir kenara gizlenmişlerdi. Sükûn ve sükûnet avdet ettikten sonra etrafıma baktım: Yapayalnızdım.

Acaba bu müthiş felâketten yalnız bir ben mi kurtulmuştum? Şayet böyleyse buna bir iyi tali demektense talilerin en felâketli ve şeametlisi demek daha muvafık olacaktı. Bir müddet daha bekledikten sonra hüzünlü bir sesle baş tarafa doğru seslendim:

— Neredesiniz çocuklar?..

Baş taraftan, hiçbir zaman unutamıyacağım şu cevap geldi:

— Kumandan, geminin zinciri koptu ama, bizleri size bağlıyan kalbî zincir sapasağlam duruyor!

Evet Alman zinciri sağlamdı. Vatanım nasıl bütün cihanın hücumuna karşı durabildiyse küçücük kıt'ai askeriyem de felâketin hücumuna öyle mukavemet etmişti. Kendi kendime söylendim:

— Evet, bu sağlam kalbî zincir bizi biribirimizden ayırmıyacak ve yurda kadar götürecektir!

Şimdi işe başlamak lâzımgeliyordu. Erzak ve tatlı su mevcudumuzu emin bir yere koymak lâzımdı. Yüz beş canın mukadderatı bu komanyanın mukadderatına bağlıydı.

Bu erzakın nakli bazı yerlerinde bir metro suyu bulunan daimî akıntılı kayalık bir saha üzerinde yapılacaktı. Bu itibarla tayfanın ayağı kayarak sık sık düşüyorlardı. Böylece ertesi günü bacakları sıyrılmamış bir tek nefer kalmadı. Bütün gece çalışıldı ve nihayet elzem olan her şey adaya nakloluna bildi. Boş mühimmat kutularına koymuş olduğumuz tatlı suyumuz pek çabuk bozuluyordu. Lâkin bereket versin ki dinamitle kayalıklarda birkaç sahrımç vücuda getirebildik.

İşte bu suretle hurma ağaçları arasında bir Alman müstemlekesi vücut bulmuş oldu. Adanın ortasına dikmiş olduğumuz direğe Alman bandırası çekildi. Adaya (Sesil) ismi verildi. Artık (Deniz kartalı) nın birkaç kademlik güvertesi yerine birkaç kadem murabbamda toprak vatanımız kaim olmuştu.

Adada yüzlerce iriliufaklı kuşlar vardı. Hattâ bazı mahallerde yumurta ezmeden bir adım atmanın imkânı yoktu. Adaya muvasalatımız üzerine korkup kaçan martılar o kadar kalabalıktılar ki bunlar kesif bir sürü halinde uçarlarken semayı karartıyorlardı. Lâkin kuluçka kuşlar yumurtaları üzerinden bir türlü kalkmıyorlar ve yuvalarını terketmekten se yumurtaları üzerinde ölmeyi tercih ediyorlardı. Bu hayvanları koğmak için tüfek atmak bile lâzımgeliyordu. Diğer taraftan kısmı azamında civcivler teşekküle başlamış olduğundan bunlardan istifade edilemezdi.

Bu itibarla mahdut bir sahayı temizledik ve cılk yumurtaları denize attık. Bu saha temizlenince yumurtlamak üzere bulunan martı anaları bu temiz mıntakaya üşüşerek yumurtladılar ve bu suretle cüz'î bir müddet zarfında bol bol taze yumurta ele geçirmiş olduk.

Geceleri yaktığımız ateşin ışığına yüzlerce iri yengeçler, pavuryalar geliyorlardı. Erzakımızı emin bir yere koyduktan sonra bir köy inşasına başladık. O zamana kadar efrad ve zabitan hamaklarını ağaçlara gererek açık havada uyuyorlardı. Bu tarzı hayat pek şairane olmakla beraber birçok mahzurları da vardı. Faraza yirmi otuz metro irtifadan düşen Hindistan cevizleri insanın kafasına rasgeldiği takdirde bir adamı öldürmeye kâfi idi.

Bunun için evvelâ büyük bir saha nebatattan temizlendi. Baltayla devirdiğimiz hurma ağaçları inşaat için lâzım olan keresteyi bol bol temin ediyorlardı. Yaptığımız binaların damını yelken bezleriyle örtüyorduk.

İlk bina, pek parlak olmadı ama, ikinci ve üçüncü kulübelerde mimarlık hususunda dev adımlarla terakki ettik. Mimarlıkta esirlerimizden kaptan Petersenin tecrübelerinden istifadeler gördük. Bu zat genç ve güzel karısının yardımiyle bembeyaz ve nefis bir köşk inşa etti.

Bizi binlerce mil deniz üzerinde götürmüş olan yelkenler kazadan sonra da başlarımızı soktuğumuz evlerin damlarını örtmek suretiyle bize son derece faydalı oldular. Esirlerin çadırları yerlilerin kulübelerinin sol tarafına, bizimkiler de sağ tarafına inşa edilmişlerdi. Çadırların önündeki sahil Alman köyünün önünden geçtikten sonra sırasiyle Amerikan ve Fransız köylerinin de önünden uzanıyordu. Biz bu sahile (Deniz kartalı plâjı) ismini vermiştik. Burası bilhassa akşamları oldukça kalabalık oluyordu.

İkametgâh çadırlarımdan maada erzak ve komanyaya mahsus hususî çadırlarımız da vardı. Ayrıca mühimmat esliha, harita ve seyrisefain malzemesi, motöre mahsus çadırlardan maada içinde bir mutfak sobası ve fırın bulunan büyük bir çadırda büyük bir intizamla biz kazazedelere taze ekmek yetiştiriyordu.

Telsiz telgraf için küçük bir kulübe inşa etmiştik. İşte bu telsiz yeni (Robenson) ların medeniyet âlemiyle yegâne temas noktasını teşkil ediyor ve hepimizi günün havadislerinden haberdar ediyordu.

(Devamı var)

Macera ve aşk romanı — 12 — Yazan : (Vâ-Nû)

Zenci imam, pösteki döşekte, beyaz kadın yanında lâkayt horuldayınca, zavallı Havva büyük bir yeise düştü

Geçen tefrikaların hülâsası:

Mühtedi İsveçli bir kadın olan Havva, esir taciri olan kocasından, talâkı selâse ile boşandığı için, yeniden evlenmek üzere, hulle yapıyor, Habeşistan sahillerinde ihtiyar bir imamın kulübesine giriyor.

. . . . . .

— Sen benim kocamsın.. Neden örtüneyim?.. Günah değil ki?.. Hem şimdi postların arasına, senin koynuna geliyorum...

— Gel.. Gel kızım fakat..

— Fakat?..

Havva, bütün faciayı, ansızın kavrar gibi oldu. Yanlış kapı çalmıştı..

— Fakat, böyle işte.. Seni sabahleyin sağ salim iade edeceğim...

İsveçli kadın, ağlamaklı bir sesle..

— Niçin ama ya?..

— Çünkü, çünkü imkânı yok.. İhtiyarladım... Gösterdiğimden de daha yaşlıyım...

— Fakat derler ki zenciler...

— Yamandırlar.. Doğru.. Ancak gençken.. Cenabıhak, birçok insanlara, bahusus zencilere bu hususta pek büyük, pek payansız hazineler vermiştir. Zenciler, bu hazinenin kapısını daha sekiz dokuz yaşında açarlar.. Ve saçarlar, saçarlar.. Bu israfa servet mi dayanır?.. Sizdeki erkeklerde sağlamlık bitmeden bizde biter.. İşte böyle kalırız... Bizim ihtiyarların felâketi bundadır...

Havva, adetâ yalvarmağa başladı:

— Niçin beni red ve tahkir ediyorsun?.. Eminim zenci kadınlarından bıkmışsındır. Onun için böyle söylüyorsun.. Halbuki, beyaz kadın.. Bana bak, hislerin değişmiyor mu?

İmam güldü:

— Beyaz kadın.,. Ben ona alışığım! Filhakika, senin gibi bir beyaz buralılar görmemişler... Beyaz kadın, burala ra ayak basmamıştır.. Fakat ben Mısırda bulundum... Orada kaç beyaz köle ve cariye aldım, bıraktım.. Onun için, beyaz değil, mavi olsan bile nafile... Arkamı dönüp yatacağım.. Uykum var!..

Havva bu geceyi böyle mi geçireceğini ummuştu; kara imam, kerevetli yataktaki pösteki yorganı başına çekti. İsveçli kadın, tombul vücudunu göstermekteki beyhudeliği anladı. Hazin hazin göğüs geçirerek kocasının yanına girdi.

Sağa döndü, uyuyamadı, sola döndü, uyuyamadı. Bacaklarını imamınkilere değdirdi. Zenci, zengin beyaz tacirin karısını rahatsız etmemek için, yatağın ta öteki yanına çekildi.

"— Ah ne demeğe bu herife razı oldum?.. Bu iklimin gündüzleri ne derece sıcak oluyor da, geceleri serinleşiyorsa, demek ki, erkekleri de gençken ateş gibi, fakat ihtiyarlayınca böyle soğuk...,,

Aklından bin türlü delilikler geçiyordu. Meselâ şu kulübeden fırlamak! Rasgele başka bir kulübeye dalmak... Orada kimbilir ne delikanlılar vardır ve Havvaya, Afrikanın ne âteşin bir aşk ziyafetini çekerler...

Hattâ bir aralık, imamın horuldadığını işiterek yataktan çıktı. Kulübenin kapısını aralayıp dışarı baktı. Gemiden gelmiş haremağaları kapının önünde nöbet bekliyorlar... İmkân yok.. Hiçbir şey yapılamaz...

Birdenbire aklına geldi ki, esasen yalnız çocuklarla ihtiyarlar ve kadınlar kasabada kalmışlardır. Bütün delikanlılar ve orta yaşlılar, harp ve baskın için Hacı Mustafa heyetiyle beraber gitmişlerdir.

Kaçsa da nafile... Nereye gidecek?

Geri döndü... Pöstekiler arasındaki yatağına yattı.. Orada ihtiras ve rap içinde kıvrandı:

"— Artık bitti... Her şey bitti.. rın beni buradan alarak, tekrar ye götürecekler... Evet, Hacı Mu ile tekrar nikâh kıyılacak, fakat tan bir nikâh... Hanım olacağım, kat lâfta bir hanım... Kocam, kadınlarla yaşıyacak... Ve ben, mağalarının, halayıkların ortasın mür çürüteceğim... Bütün hayatı lil bırakılmış çocukların yara tuzlamak, sarmakla geçecek... K koşup da menzile varınca son ne teslim eden bir betbahta benziyo Cenuba doğru koştum, fakat işte Afrika sahillerinde, bütün kadınl mellerimden mahrum bırakıldım... mer adamların en esmeri bir gayemin cesedi gibi koynumda yor. Bana karşı lâkayt, fütursuz h duyor..,,

Bu düşüncelerle, gam içinde, sa etti. Afrika güneşi, bir idam ma munun hücresini aydınlatır gibi, vanın yattığı kulübeyi aydınlatt mam, sabah namazını kıldırmak kalkmıştı. Kasabada, müslümanla duğu gibi hıristiyanlar ve mecu de bulunduğu için, muhtelif di mahsus ibadet davetleri, çanlar, naralar ve saz âletlerinden hâsıl sesler, dualar, ilâhiler biribirine k ti.

Havva da, yatağın kenarında o rak dua etti:

"— Allahım!... Beni çölde kalmı susuz gibi, bu hayatın ortasında rakma... Ya canımı al, yahut da, aşk menbaı ver bana... Gönlüme bir menba... Kana kana içeyim... böyle metruk ve münzevi yaşam lâyık değilim... Kanıma bu derece raret verdin... Onu nasıl söndür ğim?... Kiminle söndüreceğim?..., inledi..

Fakat, duası reddolunmuş gibi, lübenin kapısı aralandı:

İmam göründü.

Arkasından, haremağaları..

Ve kapının dışında da, birta müslüman zenciler...

İmam, onlara dönerek:

— Ey ümmeti Muhammed!.. Hu rabbülâleminde şahit olun... Dün kâhla aldığım Havva hatunu bu sa boşuyorum... İradesi elinde olsu dedi.

Ve işte, böylelikle hulle nihayet riyordu. Gene dünkü çarşafla, se bir çadır yaptılar. Bunun içine g Havva, büyük bir alayı peşinden sü liyerek sahile kadar yürütüldü. neş, gittikçe artan hararetiyle, se larda yükseliyor, insanın damarla barut gibi yakıyor, beynine rehavet riyordu.

Havva:

"— Bitti... Her şey bitti.. Ebedî pishaneme gidiyorum.. Bir daha bir erkek yok.. Bari son gecemi, m teşem bir zencinin koynunda çı lıklar içinde geçirebilseydim...,, diy sefleniyordu.

— Efendimiz!.. Sandala geldik niniz..

Bu tıpkı gözleri bağlı bir mahkû

"— Kütüğün önüne geldik.. Boy nuz kesilecek... Kafanızı yatırın demek gibi bir şeydi.

Fakat, elden ne gelir?... Yapıla bir şey yok.. Havva, itaat etti.

Bir sarsıntı... Kürekler şıpırdadı

Sandal gemiye doğru yol aldı.

Hacı Mustafanın vekili ve bü gemilerin kaptanı Hadım Reis lâ ile meşhur Gürcü köle, bir filika Havvanın bulunduğu gemiye gele kendisiyle halvet olmak istedi ve ki:

— Sultanım.. Artık, bütün yata ve hastaya bakmak için lâzım olan let, edevat ve ilâçlarınızı, tuzların merhemlerinizi ve tiftiklerinizi bu bulundurmalısınız... Her an küçük ralıları bekliyoruz... *(Devamı var)*

Siyasetten nefret ederim. Siyasî adamlarla görüşmekten bile korkarım

Yazan:
İskender F. Sertelli
— 9 —

Garson gidince Semra elbisesini değiştirdi. Kendisini üstüste davet eden zengin ve kibar müşterilerin bütün tekliflerini reddediyordu.

Semra tiyatro kapısından çıkarken, onu yakından görmek için bekleşen seyirci kalabalığı arasından güçlükle geçebildi.

* * *

Alman yüzbaşısı (Fon Ştanke) ile ilk konuşma ..

— İstanbuldan yeni mi geldiniz?

— Evet. Henüz üç gün oldu.

— Bu gece ne kadar mes'udum bilseniz!.. Ben Türkleri çok severim. (Çoban havası)nı dinlerken, kendimi Anadoluda sandım.

— Anadoluyu gezdiniz mi?

— Evet.. Üç kere. Ben de İstanbuldan on gün evvel gelmiştim.

— Danslarımı beğendiniz mi?

— Fevkalâde güzel.. Ve o kadar duyarak okuyor, o derece sanatkârane rakslar yapıyorsunuz ki.. Doğrusu ben şimdiye kadar sizin gibi güzel oryental rakslar yapan artist görmedim.

Yüzbaşı Ştanke şampanya ısmarlamıştı.

Garson şişeyi açtı.. Kadehleri doldurdu.

Yüzbaşı kadehini uzatarak:

— Bunu Türkiyenin şerefine içiyorum, dedi. Yaşasın Türkler...

Semra:

— Ben de Almanların şerefine içiyorum. Yaşasın Almanlar...

Diyerek kadehini dudaklarına götürdü.

Semra şampanyasını içerken, gözünün ucuyla Alman zabitini tecessüs etmek fırsatını da kaçırmamıştı.

Yüzbaşı Ştanke hem mağrur hem de müstehzi bir adama benziyordu.

Semra, onun dostluğunun samimiyetinden şüpheye düşmüştü. Fakat, kendisine karşı bu derece mültefit davranan bir adama kurnazca mukabele etmek gerekti.

Yüzbaşının gözleri dumanlıydı.. Daha önceden içtiği de belliydi.

Rakslar, artistler, sahne ve dekorlardan sonra mevzuu değiştirmişlerdi.

Çok çabuk dost olan Alman yüzbaşısı şimdi Semraya harp sahnesinden bahsediyordu. :

— Alman orduları her cephede ilerliyor. Almanlar her yerde ve her zaman galiptir. Sizin ordulardan ne haber var?

— Bir erkânıharp zabiti olduğunuza bakılırsa, bunları siz benden iyi bilirsiniz! Bir Türk kadını İstanbulda ne duyabilir? Biz, daima askerlerimizin muzaffer olmasına dua ederiz.. Başka bir şeye aklımız ermez .

— Canım, bir kadının elbette birkaç tane zabit ahbabı vardır. Bunlardan insan harp vaziyetini pekâlâ sorup öğrenebilir. Memleketini düşünen bir kadın, harp sahnelerinde neler olduğunu, ordusunun nerelerde galip, nerelerde mağlûp olduğunu anlamalıdır. Benim karım Alman ordularının nerelerde daha kuvvetli, nerelerde zayıf olduğunu pek âlâ bilir.

— Siz zabitsiniz.. Karınıza icap eden malûmatı verirsiniz. Ben genç bir kızım. Babam da zabit değil. Esasen siyasetten nefret ederim. Siyasî adamlarla görüşmekten bile korkarım.

— Enver paşanız çok sempatik bir devlet adamıdır. Ondan da nefret edermisiniz?

— Ömrümde bir kere yüzünü bile görmediğim bir adam hakkında hiç bir fikrim yoktur.

Alman yüzbaşısı hayretle gözlerini açtı:

— Ne diyorsunuz? Başkumandanımızın Harbiye nazırınızın yüzünü görmediniz.. Onu tanımıyorsunuz, öyle mi?

— Evet.. Neden şaşıyorsunuz? Yattığım oteldeki garson bana sizin Başvekiliniz Betman Holveg'in kısa boylu ve genç bir adam olduğunu söylemişti. Halbuki bu sabah otelden çıkarken kendisini gördüm.. Otoya biniyordu. Hem sakallı, ihtiyar bir adamdı. Hem de kısa boylu değildi. Büyüklerini tanımıyan yalnız Türkler değil sanırım.

Alman zabiti bir polis hafiyesi gibi Semrayı adam akıllı sorguya çekmişti. Ağzından bir söz alamıyacağını ve esasen kendisinin bir şey bilmediğini öğrenince siyasî konuşmalarda vazgeçti.. Şampanya kadehini doldurdu:

— Memleketimizi nasıl buldunuz?

— Çok güzel. Müze gibi süslenmiş bir şehir.

— Ya temizliği...

— Ona hiç diyecek yok. Bunu, İstanbolumuzun kirli sokaklarını bana hatırlatmak için soruyorsunuz, değil mi?

— Hayır. Böyle bir nükte savurmak hatırıma gelmedi. Otelde rahat mısınız? *(Devamı var)*

Son Ehlisalib muharebeleri
1914 — 1918

Yazanlar: İngiliz ordusu hava zabitlerinden Kenneth Brovn Collins,
Meşhur seyyah ve muharrir Lovvell Thomas

— 21 —

Dilimize çeviren: A. E.

Ingiliz generali öyle paniğe uğradi ki

Askerleri Gazeye girdikleri halde ricat emri verdi

Zavallı adamın böyle heyecana düşüp hücumu durdurmasına sebep Türk takviye kıtalarıdır

idim. Yalnız başım müthiş
Bu ancak büyük bir sersem-
esi idi. Bomba kulübemizin
a düşmüştü. Tapası herhalde
almamış ve gecikmiş olmalı
kta o kadar derine dalmıştı
olunca, toprak bunu nem-

açar açmaz Bensona sor-

on Allah aşkına söyle: Gaz-
mı?

büyük bir kederle sallıyarak
di:

eralimiz, Türk takviye kıtala-
inden öyle bir paniğe uğradı
durdurarak ric'at emri ver-
uriyetinde kaldı. Şimdi söyle-
akılırsa: Kıtalarımız ric'at
dukları zaman şehrin içinde

DERECEDE IHTAR

denemekten başka yapılacak
tu. Hem busefer işimiz daha
ktı. Türklere karşı birinci ta-
z bir baskın olmuştu. İkincisi
endilerine yetip artacak kadar
ulunmuştuk. Onlar yeni takvi
getirmek ve yeniden müda-
yapmak için bol bol vakit
lardı. O gece Gazze sadece
garnizon postası idi; şimdi ise
başka olacaktı.

gözetmek için Eltonun tay-
atladım; o da Huj üstüne bir
ba attı. Gördüğüm şeyler beni
ndırdı. Türkler Akdeniz kıyısından ta Birsebi yolu üstündeki bir noktaya kadar siper kazıyorlardı. Gazze ise şimdi bir muhasaraya kafa tutabilecek gibi yapılan müstahkem uzun bir hattın mihver noktası idi.

Neye karşı durmakta olduğumuzu umumi karargâh takdir etmiyor, yahut da etme kistemiyordu. Vaziyet ya Velington yahud da Vaşington gibi bir adamın liderliğine muhtaçtı. Biz ise oturmuş Londraya basma kalıp raporlar gönderiyorduk:

"Bereket versin ki havalar müsait ve askerlerin sıhhati yerindedir!„

Gibi manasız şeyler yazıyorduk!

Hikâyeyi ne diye uzatayım? İşte tekrar hem de kırbaçla mükemmel bir dayak yemiştik. "(1) nota müracaat"

(Devamı var)

(1)Britanya Feld mareşalı birinci Vikont Edmund Henry Hynman Allenby(1861_936) 23 nisan 1861 de doğmuş ve 1882 yılında İnnis killing Dragon alayına girmişti. 1884—1885 Buchanaland seferine iştirak etmiş ve 1888 Zululand muharebesinde bulunduktan sonra erkânı harbiye mektebine girmişti.

Cenubi Afrika muharebelerindeki (1899—1903) süvari harekâtında Kinberley mevkii nin kurtarılması, Paardeberg muharebesi ve Pretoria zaptında bulunmuştur. (1902—1903) de beşinci mızraklı alayına kumandası ordu içinde şöhretini yaymıştır. Bir süvari livası na kumanda ettikten sonra 1910 senesinde İngiliz ordusu süvari müfettişliğine tayin olunmuş ve 1914 de de süvari fırkası kumandanlı ile Fransaya gitmiştir.

Fırkasının Mons ric'atinde ve Aisne ileri hareketinde atlı olarak yaptığı harekât, teşrinievvelin çok tehlikeli haftalarında Ypers cenubundaki hattı tutması İngiliz emir yerimlerinde büyük bir stayişle yazılmış ve İngiliz başkumandanı Sir John French bilhassa Allenby'nin şahsını methede ede bitire memiştir.

Fransa cephesine 5 inci İngiliz süvari fırkası da gönderilince bir süvari kolordusu teşkil edilerek kumandası Allenby'ye verilmiş; 1915 birinciteşrinde Sir Çarls Mons yerine üçüncü İngiliz ordusunun kumandanlığına tayin edilmiştir.

1916 senesinde ordusunun cephesi nisbeten sakin geçmiş, fakat 1917 ilkbaharında bu ordu Arras muharebesinin en mühim rolünü oynamıştı.

Ayni yılın haziran ayında Mısır ve Filistin kuvvetleri kumandanı Sir Arçıbald Murraye halef olmak üzere Fransadan ayrıldı. Filistin hudutlarında geçirdiği ilk üç ay hep hazırlıklarla uğraşmış, kumanda heyetini yeniden tensik etmiş ve umumi karargâhını Kahireden kaldırarak Rafaya taşımıştı.

Allenby'nin Filistinde tatbik ettiği tabiye ve sevkulceyş askerlik tarihinin şaheserlerinden biri sayılmağa değer. İngiltereye kazandırmış olduğu muazzam zafer dolayısile rütbesi Britanya mareşalığına yükseltilmiş ve kendisine sene de 50.000 İngiliz lirası irat getiren Meggido ve Felikton kontluğu asalet ünvanı verilmiştir.

1919 da Britanyanın Mısır fevkalâde komiserliğine tayin edilmiş ve çok karışık olan bir zamanda bu memuriyeti 1925 senesine kadar muhafaza etmiştir.

Allenby 76 yaşında olduğu halde bu sene Londrada ölmüştür.

Bizim görüşümüze göre Gazze meydan muharebeleri

— 2 —

Bu kuvvet şarka ve garba doğru günde ancak bir ve iki kilometre yol alarak inşaatı muhafaza ediyordu. İngiliz kıt'alarının kısmı küllisi ise demiryolu boyunca geriye doğru kademe lenmiş bulunuyordu. Süvari kolordusu ilerlemenin önünde bulunuyor ve yanını muhafaza ediyordu; bununla beraber süvariler de demiryolu rayından çok uzaklaşmıyorlardı. Daha cenuptaysa yalnız Maharistlerle Bedeviler hareket ediyor ve bu hareketleri de 1916 yazında Emir Faysal ile casus Loransın Hicazda ayaklandırdıkları isyan, çok kolaylaştırıyordu.

Büyük bir intizamla yapılmakta olan bu ileri yürüyüş zamanında, demiryolu ve su boruları tesisatı Türk postalarına bir yahut iki konak yaklaşınca her defasında İngiliz süvarisinin bu postaları kuşatmak maksadiyle yaptığı akınlardan başka bir hareket yapılmamıştır. İşte böyle kaplumbağa yürüyüşünü andıran adeta uzun bir ilerleme ile 1916 birincikânununda İngilizler Elârişe; gene ayni ayın 23 ünde Mağaraya ve ayni günde Elâniyeye varmışlardır.

Nihayet 1917 kânunusanisinde yarımadanın içini temizlemişler ve Rafa'da eski Türk hududuna dayanmışlardır. General Dübel'in dört ay süren bu harekâtı Mısırı artık 6 konaklık bir ileri arazi ile emniyet altına almış bulunuyordu. Şimdi İngiltere Sina çölünün şarkına, bundan sonra müdafaaya hazırlanmakta olan Türk kıt'alariyle temasta bulunan 50.000 tüfek ve kılıçtan mürekkep bir kuvvet sürmüş bulunuyordu. Rafayı bile İngilizler ciddi bir gayret sarfiyle elde edebilmişlerdi.

Gazze - Birüssebi müdafaa hattımız:

Kanal seferlerinin mes'uliyetini yüklenmiş olan Osmanlı İmparatorluğu bahriye nazırı ve dördüncü ordu kumandanı Cemal (Paşa) nın hatıratında da görüleceği gibi: asrî vesait ve muvasalanın noksanı yüzünden çöle fazla kıtaat bulunduramadık ve İngilizlere karşı harp mukavemeti gösteremedik. Çöl kumandanı olan Miralay Von Kress ise kuvvetinin kısmı küllisini toplu bir halde Sina'nın garp kenarında bulundurarak, ilersine sadece bir setir müfrezesi sürmüştü.

Başlıca hedefi Alman imparatorluğunun garp cephesindeki yükünü hafifletmek olan Fon Kress ne takviye ve ikmal edilmiş, ne de serbest hareket müsaadesi alabilmiş olduğundan, mukabil hiçbir iş yapamaksızın İngiliz teşebbüsüne boyun eğmek ve onların hareketlerine uymak mecburiyetinde kalmıştı.

İngiliz demiryolu inşaatının nekadar ilerlemiş olduğunu daima öğrenerek ve Alman tayyare filosu vasıtasiyle İngiliz piştarlarının yakınlaşmalarından haberdar olarak ileri karakollarını umumiyetle geriye çekmiş, bununla beraber bazı baskınlara da uğrıyarak birkaç posta İngiliz süvarisi tarafından imha olunmuştu.

(Devamı var)

nu seviyorum diye o biçareye fenalık etmekte ne mana var?

Lâlenka, Edvarın bu itirafından çok müteessir oldu. Kadınlık hisleri zedelenmişti. Edvarın artık Annadan ümidini kesmesi için hiddetle dedi ki:

— Onu seviyorsun demek.. Fakat ne boş hayal.. Ben onu öyle bir pazara çıkardım ki kim fazla verirse onun olacak.. Anna bu anda bir kadın tüccarının elinde.. Anladın mı? Bu adam kızı hangi zengin fazla para verirse ona satacak..

Edvar, yıldırımla vurulmuşa döndü. Bu sırada bulundukları odanın kapısı açılarak çiftlik sahibi Tubi Mülzer içeri girdi. Arkasında da çiftliğin hizmetçileri bulunuyordu. Hayret ve merakla Edvara bakarak sordu:

— Burada ne yapıyorsunuz? Bu katil çingene karısile hususî olarak neler konuşuyorsun Edvar?

Edvar şaşkınlıkla kekeliyerek cevap verdi:

— Peder.. şey.. Bu kadından.. Annaya dair malmat almak istiyordum.

— Peki, ne söylüyor?.

— Hiç bir şey söylememekte ısrar ediyor!

Edvar, hakikati çiftlik sahibine söylemeğe korkmuştu Çünkü Annayı çok seven ithiyar adam, onun bir kadın tüccarı eline düşürüldüğünü işitince belki hiddetle Lâlenkayı öldürebilirdi.

Tubi Mülzer, çingene kızını baştan aşağı süzdükten sonra:

— Polis onu söyletir. Karanlık zindanda çivili kırbacı yesin de bak nasıl bülbül kesilir.

Çiftlik sahibi, sonra adamlarına dönerek Lâlenkanın ellerile ayaklarının bağlanarak mahzene atılmasını ve mahzenin anahtarlarının da kendisine verilmesini emretti.

Bunun üzerine çiftlik müstahdemleri hemen çingene kızının üzerine atılarak onu sımsıkı bağladılar ve sonra yumruklıyarak, tekmeliyerek mahzene sürüklediler. Mahzenin ağzında ona bir tekme atarak bir top gibi taş merdivenlerden aşağı yuvarladılar. Lâlenka bu yuvarlanışın tesirile bayıldı.

Edvar, çingene kızına acıyordu. Fakat iki ateş arasında kalmış gibi ne yapacağını şaşırdı.

Mülzer, elini Edvarın omuzuna koyarak sordu:

— Edvar, senin bu hareketin hoşa gidecek bir şey değil.. Bu çingene kızıyle aranızda hususî bir münasebet mi var yoksa.. Ben böyle bir şeye inanmak istemem.

— Hayır, peder.. Böyle bir şey yok..

— O halde yarın bu kadını polise teslim etmek için şehre beraber götüreceğiz. Köylülerin bunu da asmalarına mani olduğun çok iyi olmuş. Hükûmete ne cevap vereceğiz? Çingene kendi kendini astı diyelim, başka çare yok.

— Evet.. evet öyle deriz.

— Şimdi yatalım. Yarın Annayı kurtarabilmek için ne yapmak lâzımgeldiğini konuşur, kararlaştırırız. Çok yorulduk.

Bundan sonra Müzler çekilip odasına gitti. Edvar da odasına girdi. Fakat uyuyamadı. Düşünüyordu. Lâlenkayı kurtarmak istiyordu. Fakat ertesi günü mahzenin kapısını açık buldukları zaman hemen kendisinden şüphe edileceğini biliyordu. Bu takdirde ona şimdiye kadar evlâtları gibi bakan bu ailenin bütün emniyetini ve sevgisini kaybedecek, başını alıp gitmek lâzımgelecekti. Nere-

karşısına getirdiler. Heyet iki çingene ye muhtelif sualler ve bunlar arasında bilhassa Annanın nerede olduğunu ısrarla sordu. Fakat çingeneler söylemekte inat ediyorlardı.

Lalenka dediki:

— Bizi öldüreceksiniz değil mi? Öldürünüz .Fakat Annanın nerede bulundunu söylemeyeceğiz.

Bu cevap köylüleri büsbütün kızdırdı. Birisi yerden bir taş alarak Lalenka ya attı. Taş kızın yanağına ustalayarak kanattı.

Muhakemeye reislik yapan köylü hiddetle sordu:

— Söylemeyecekmisiniz?

Petra, müteredditbir gözle Lâlenkaya baktı. O da kaşlarını çatarak sükût etmesini işaret etti.

Demirci Jorj dayanamadı:

— Cevap verirseniz kurtulabilirsiniz. Sizi sadece polise teslim ederiz. Fakat söylemez isteniz biliniz ki şuradaki meşe ağacına asılacaksınız.

Ötekiler bağrıştılar:

— Asmalı... Hainleri asmalı..

Petra, korkuyordu. Bu sebeple belki her şeyi söyliyecekti. Fakat yanında Lâlenka bulunduğu için bundan çekiniyordu.

Nihayet çingenelerin bir şey söylemek niyetinde olmadıkları anlaşılınca mahkeme heyeti karar vermek için kilisenin içine girdi.

Petra, derin bir ah çekerek Lâlenkaya mırıldandı:

— Artık Kont Riberadan intikamımı da alamıyacağım. Canım gibi sevdiğim küçük Elzayı da göremiyeceğim. Karımın ve çocuğumun mezarını da ziyaret edemiyeceğim. Annem de vurulup öldü Nedir bu başıma gelen felâket..

Lâlenka yavaşça cevap verdi:

— İstediklerine yakında sene kavuşursun, o kadar meyus olma. Evlâtlığını da arkadaşlarımız, Sanşo meseleyi haber verince, kaçarken beraber götürmüşlerdir.

Bu sırada mahkeme heyeti kiliseden çıktı. Çingeneler basamakların önüne götürüldü. Lâlenka gayet sakindi. Petra çok korkuyordu.

Mahkeme heyetinin reisi olan köylü kararı tebliğ etti:

— Karar verdik: Kısasa kısas.. Masumların kanını akıtan bu çingeneleri ölüme mahkûm ettik.

Bütün oradakiler bu kararı alkışladılar. Şimdi herkes başını oradaki büyük meşe ağacına çevirmiş, çingenelerin hangi dala asılacaklarını keşfe çalışıyordu.

Demirci Jorj, hemen kalın iki ip tedarik ederek getirdi. Çingeneleri kim asacaktı. Bu işi görmeği kimse arzu etmiyordu. Nihayet bu işi Demirci Jorj un yapmasını ısrarla istediler. Bunun üzerine Jorj mecbur kalarak ipleri ağacın dalına bağladı. Merdiveni de yanlarına dayadı. Köylüler ağacın etrafında bir halka teşkil ettiler .

Petra ile Lâlenka bu müthiş hazırlıkları sükûnetle seyrediyorlardı.

Bu sırada Petra, Lâlenkaya:

— Sen, dedi, kadınsın. Belki seni asmazlar. Eğer kurtulacak olursan evlâtlığım Elzaya bakacağına yemin et! Onu sana emanet ediyorum. Baban da seni bana emanet etmişti. Ben sözümü tuttum.

Lâlenka, teessürle cevap verdi:

— Üzülme Petra. Bunu sana vaadediyorum. Onu öz evlâdım gibi büyüteceğim. Fakat ne boş hayal.. Baksana.. ağaca iki ip hazırladılar. Biri senin biri de benim için.

HER MEMLEKETTE BİR KAÇ GÜN

HABERİN Dünya Röportajları

Yazan: *Joseph F. Rock* — 3 — Dilimize çeviren: *H. M.*

Esrarengiz dağlar peşinde

Tibetli bir papazın kestiği saçlar karşıki dağlarda kök salarak fundalık olmuş...

Tibetli ahaliden bir grup

Yanıbaşımızda bir kulübede yüzlerce hayvan kürek kemiği asılı idi. Her birinin üzerinde dualar yazılı olduğu görülüyordu.

Hacılar, mabed içerisindeki çocuk Budaya peşin paralarını verdikten ve onun takdisine mazhar olduktan sonra, üzerinde dua yazılı olan bu kürek kemiklerini alıp elelrinde çıngırak gibi sallıyorlardı. Bu kolay ve süratli bir dua usulüydü.

KEMİK SALLAMAK DUASI

Biz Budanın huzuruna kabul olunmak hazırlıklariyle meşgul iken bu kemik sallamak suretiyle yapılan âyin, birçok çalpara, Gong, boru seslerine de karışarak ortalığı altüst ediyordu.

"Buda", bir kürsü üzerinde sarı saçen libasları giyinmiş olarak oturuyordu. Biz, içeriye girince, yerinden kalktı ve bize reverans yaptı. Kendisine usul üezere bir katak hediye ettim. Katak, ipek bir boyun atkısının adıdır.

Hemen ardından adamlarımdan birisi, bir tepsi hediye daha kendisine takdim etti. Tibet dilini bilen ahçım bize tercümanlık ediyordu.

Ahçı vasıtasiyle çocuk Budaya, daha doğrusu başında bekliyen babasına derdimi anlattım. Amni Maçen dağlarına çıkmak istediğimizi söylüyor ve Raca Budası ile Ngolok kabilelerinden bazılarının şeflerine bir tavsiye mektubu vermesini rica ediyordum.

BİRDENBİRE ÇIKAN HARP

Raca Budası için istediğim tavsiye mektubunu derhal aldım. Fakat Ngolok kabileleri şeflerine tavsiye mektubu alıncaya kadar birkaç hafta geçti. Ve bu müddet zarfında Tibet aşiretleri ile Sining müslümanları arasında kanlı bir muharebe cereyan ediyordu.

Bu vahşî ülkede hayatın ne kadar tehlike içinde geçtiğini anlatmak için, Amni Maçen dağlarına hemen çıkmak lığıma engel olan bazı harp şekillerini anlatayım:

Hrap başladığı zaman Tibetliler, tecavüze geçtiler ve müslümanları Labrang havalisinden dışarı sürdüler. Fakat çok geçmeden müslümanlar takviye kıtaatı ile geri dönerek merhametsizce cereyan eden bir muharebe neticesinde Tibetlileri hezimete uğrattılar. Gene bu sırada Tibet aşiretlerinden Nguralar, atlar üzerinde yıldırım süratiyle gelip müslümanlara saldırdılar. Onları mızrakladılar. Tüfeklerden ziyade bu mızraklarla adam öldürdüler.

AÇIKGÖZ MÜTTEFİKLER

Bu muharebe esnasında Amçok isminde bir kabile, Tibetlilerle birlikte harp etmekte olmakla beraber, bir aralık sıvışarak geriye kaçmış, kendi müttefiklerinin çadırlarını çalmış ve ortadan kaybolmuştur.

Düşman eline düşen esirler, parmaklarından asılarak diri diri barsakları çıkarılmış ve boşalan karınlarına kızgıntaşlar doldurulmuştur.

Kansu hükûmeti akseri Tibetlilere yardıma gelmeği vadetmiş oldukları halde bu katliâmı pek gözlerine kestirememiş olacaklar ki görünürlerde yoktu. Nihayet, iş gene Tibetlilerin katî mağlûbiyetiyle neticelenmiş, Labrang havalisi müslümanların elinde kalmıştır.

KESİK KAFALARDAN SÜS

Hesto manastırı yağma edilmiş ve Budası, 15 rahibiyle birlikte öldürülmüştür.

Muharebeden sonra Labrang ciddden korkunç bir manzara almıştı. Yüz alli dört Tibetli kafası duvarlara çelenkler gibi asılmıştı. Çocukların ve genç kızların kafaları kışlaların kapılarını süslüyordu.

Bütün bu hadiseler arasında bittabi ilerlememize imkân olmamıştı. Ancak her şey dorulduktan sonra, Amni Maçen dağlarının esrarengiz silsilesine yeniden yollanmağa hazırlandık.

MUHTEŞEM SEYAHAT ALAYI

Çomiden ayrıldığımız zaman, beş aylık bürüyüş levazımını almıştık. Bunlar arasında yiyecek, fotoğraf ihtiyaçları, yakalamaklığımız muhtemel olan kuşların içersine doldurmak için pamuk, bulacağımız nadide nebatları sarmağa yarıyacak kâğıt, tohum saklamak için kömür tozu, atlara yiyecek yem ve tesadüf edeceğimiz mühim adamlara vermek üzere hediye bulunuyordu.

İnce yumuşak yağmurluklar giymiş, enikonu silâhlanmıştık. Beraberimizde atlı muhafızlar vardı. Çomi kapılarından çıkarken filhakika muhteşem bir manzara arzediyorduk. Yük lerimizi taşıyan 34 katırla birlikte Labrang'a geldik. Amni Maçen dağlarına bizi çıkaracak olan çayırlık araziden nasıl geçeceğimiz hakkında plânlar yapmak için tam bir hafta bir manastırda kaldık.

KÖK SALAN SAÇLAR

Labrang'da kaldığım müddetçe bu mıntakanın dinî âdetlerine dair de hayli şeyler öğrendim. Denizden 8,585 kadem yüksekliğte bulunuyorduk. Bu manastırda 5.000 papas yaşıyordu. Çıplak, kısır bir yerdi. Gûya Budanın inkisariyle bu hale girmiş.

Fakat manastırın karşısında sıkı bir fundalık vardı. Bunun da efsanesi şöyle idi: Vaktiyle meşhur bir rahip Labrang manastırını kurduğu sıralarda bir gün saçını kestirmiş. Ve bu saçlar, karşıki tepeye dağılmış ve orada kök salarak bu fu
da getirmiş. *(De*

Fatih sulh birinci hukuk
ğundan:
Hatice vasilile Kostantin e
hazinenin şayan mutasarrıf
rayda Cerrahpaşa caddesinde
ni 113, 115 numaralı bir tar
nım hanesi ve bir tarafı Ali
tarafı bakkal sokağı ve tar
âm ile mahdut 88 metre mu
ve beher metresi üç lira mu
li olan arsa izalei şuyu zımn
ma suretile aşağıdaki şart
24—2—936 tarihine müsadif
saat 14 den 16 ya kadar ve
metin yüzde yetmiş beşini b
de en çok arttıranın taahhü
üzere 8—1—937 tarihine mü
nü saat 14 den 16 ya kadar
kâtibinin odasında satılacak
ma peşin para iledir. Arttır
decekler yüzde yedi buçuk
akçesi vermeye borçludur. 2
menkullerde müseccel ve ga
hak sahiplerinin tarihi ilând
mi gün zarfında memuriyeti
le haklarını tesbit ettirmeleri
gayri müseccel hak sahipl
dan hariç bırakılacaklardır.
ihalesi icra kılınan müşteri
vermediği takdirde ihalenin
vellit fark ve zarardan mes'u
fark bilâ hüküm kendisinden
— Tellâliye ve yirmi senelik
müşteriye ve tarihi ihaleye
sair borçlar hissedarlara
name herkesin görebileceği
Fazla malûmat almak istiyen
numarasile satış memurluğuna
ilân olunur.

Demirci Jorj ipleri hazırladıktan sonra hemen Petranın omuzlarından yakalıyarak:

— Haydi bakalım, dedi. Son saatin çaldı. Bir daha sorayım: Canını kurtarmak istersen Annanın nerede olduğunu söyle..

Fakat Petra hiç cevap vermedi. Bunun üzerine Demirci Jorj onu merdivene çıkararak ipi boynuna geçirdi. Fakat elleri titriyordu. Yaptığı iş ne de olsa soğuk ve heyecanlı idi. Çingene reisine sordu:

— Merdiveni ben mi çekeyim, yoksa sen iter misin?

— Ben iterim!

— Öyleyse haydi arş.

Merdiven yere düştü. Çingeneler reisinin vücudu boşlukta sallandı.

Lâlenka, Petranın asılışını gözlerini bile kırpmadan seyretmişti. Hattâ buna memnun bile olmuştu. Çünkü Annanın kimin yanında olduğunu artık yalnız kendisi biliyordu.

Demirci Jorj, Lâlenkaya yaklaştı:

— Haydi bakalım, sıra senin, dedi.

Fakat, bir kadını asmak daha güçtü. Cellâtlık ona ağır geliyordu. Hele bu güzel çingene kızı Petra gibi papazı veya başka birini de öldürmemişti. Bunun için kız merdivene çıkarken ona bir tavsiyede bulundu:

— Köylülere yalvar. Belki son dakikada sana merhamet ederler.

Lâlenka, hiddetle reddetti:

— Hayatımı kurtarmak için yalvarmak mı? Asla...

Demirci kızın metanetine hayran olmuştu. Dedi ki:

— Mademki yalvarmak istemiyorsun. Fakat sana yazık olacak. Bari senin yerine ben yalvarayım.

Bunun üzerine Lâlenka merdivenin üzerine çıkınca Demirci köylülere hitap etti:

— İşte idama mahkûm ettiğimiz kız da hazırlandı. Onun da diğeri gibi hemen asılmasını istiyor musunuz. Öteki ölüme müstahaktı. Çünkü köyümüzün papazını öldürmüştü. Fakat bu kız kimseyi öldürmedi. Ona verilen ceza pek şiddetli değil mi?

Evet, hayır sesleri biribirine karıştı. Köylüler arasında konuşmalar, mırıltılar oldu. Nihayet hemen hep bir ağızdan:

— Asılmalı... Asılmalı.. Cezasını çekmeli.. dediler.

Bunun üzerine Lâlenka, onu bir türlü asmak istemiyen Demirci Jorjun elinden ipin ucunu alarak boynuna geçirdi. Sonra köylülere:

—Lânet olsun size.. Allahtan bulunuz. Bu dünya size de kalmaz. İşte ben gidiyorum.

Dedi ve ayaklarının altındaki merdivene bir tekme indirdi..

Fakat, genç kızın vücudu havada sallanmağa başlar başlamaz bir tüfek sesi işitildi ve vızıldayarak geçen kurşun kızın ipini koparıp onu yere düşürdü.

Köylüler başlarını geriye çevirince Edvarı yarı karanlıkta güçlükle tanıyabildiler. Elindeki tüfeğin namlusundan hâlâ duman çıkıyordu.

Bir mırıltı dolaştı:

— Tüfeği atan Edvarmış. Bu işi yapmamalıydı. Bize izahat vermelidir.

Eski orman kolcusu ağacın önüne geldi. Petranın sallanan cesedini gördü. Sonra eğilerek baygın bir halde yer de yatmakta olan, Lâlenkaya baktı. Sonra onu kaldırarak Demirci Jorja verdi:

— Bu kızın hayatından bana hesap vereceğini unutma. Çabuk çiftliğe gö-

tür. Ne yapmak lâzımsa yapıp bu kızı kurtarmalı.

— Bu kız Annayı kaçıran çingene çetesine mensuptur. Ölüme mahkûmdur. Cezasını çekmeli..

Edvar, hiddetle cevap verdi:

— Bu memlekette polis ve adliye var. Yaptığınız iş bir cinayettir. Haydi çekiliniz. Ona dokunayım demeyiniz. Kim buna cesaret ederse vay haline.. Cezaya çarpılmamak istiyorsanız hemen ışıkları söndürüp evlerinize gidiniz

Sonra kalabalık arasından sıyrılarak Jorj ve Lâlenkanın peşinden çiftliğe doğru yollandı.

Köylüler, Edvarı sözünde duran ciddî ve cesur bir delikanlı olarak tanıdıkları için daha fazla ısrar edemediler. Mes'uliyet bahsi de ortaya çıkınca herkes bunu üzerine almamak için hemen evine sıvıştı. Petranın cesedini de ağaçtan indirip mezarlığa götürdüler.

Edvar, payitahttan dönüşte yolda uşaklarile beraber Annayı aramakta olan ihtiyar çiftlik sahibine rastgelmiş ve hâdiseyi ondan öğrenmişti. Çingenelerin köylüler tarafından cezalandırılacağını işitince uşaklardan birinin tüfeğini alarak hayvanına atlamış ve acele köye koşmuştu.

Edvar, çiftliğe girince Madam Hanni kendisini karşıladı. Hâdiseyi anlattı.

Bu sırada Demirci Jorj çiftlik binasından çıkarak bahçede Edvarla Madam Hanniye rastladı ve Edvara tekmil haberini verdi:

— Çingene kızı kurtuldu. Koridorda oturuyor. Yalnız ayılınca ilk söz olarak: "Beni Edvar kurtadı değil mi,, diye bana sordu. Doğrusu buna şaştım!

Bu sözler Madam Hanniyi de şaşırttı. Kendisine damat olacak olan Edvar bu çingene kızını neden tanıyordu?

Edvar:

— Onunla biraz konuşmak istiyorum. diyerek Lâlenkanın bulunduğu yere doğru ilerledi. Binaya girdikten sonra kızı alarak alt kat odalardan birine soktu ve ona sordu:

— Ne yaptın bedbaht? Annayı kaçırmak için çingeneleri sen teşvik ettin değil mi? Neticenin nereye vardığını gördün mü?

Lâlenka:

— Niçin inkâr edeyim, dedi. Annayı ben kaçırttım. Fakat bunun mes'ul sensin. Deburanın, köyün papazının ve Petranın kanlarına girdin.

— Neden ben mes'ul olayım?

Lâlenka, izah etti:

— Ormandaki mağarada, sevdiğin kızı kurtarman için bulunduğu yeri bana haber vermiştim. Sen gittin. Fakat sonra gene kendin gelerek benim ayaklarıma kapandın. Benden başkasını sevmiyeceğine dair yemin etmemiş miydin? Yemininde durmadın. İşte bu hâdise oldu. Benden yüz çevirdiğin için intikam aldım. Bu da benim hakkımdır. Sebebi sensin..

Edvar, çingene kızından zorla bir şey öğrenemiyeceğini anladığı için yumuşadı ve kıza yalvardı:

— Şimdi bütün bunları unutalım Lâlenka.. Ölenler öldü. Fakat arada hiç suçu olmayan bir kız mahvolacak. Sen iyi kalbli bir kızsın. Eminim ki Annayı bulmamıza yardım edeceksin Ne olur, söyle Anna nerede?

— Bilmiyorum!..

— Ona acı Lâlenka.. O kimseye bir kötülüik etmemiştir. Niçin inkâr edeyim. Ben onu seviyorum. Fakat ben o

1937 ECE MUHTIRASI

ÇIKTI

Avukat, doktor ve her iş adamına lâzım olan takvim ve malûmatlı ECE Muhtıra defterini arayınız. 10 çeşit üzerine zarif şekillerde hazırlanmıştır. Bilûmum kâğıt ve kitapçılarda bulunur. Deposu: Ankara caddesi, Afitap mağazası No. 111

Radyo - Sinema - Tiyatro programları

RADYO

İSTANBUL:
18,30 plâkla dans musikisi, 19,30 konferans Suat Derviş tarafından, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları 21 orkestra, 22 plâkla sololar, 22,30 ajans ve borsa haberleri,

VİYANA:
18,05 konuşma, 18,50 musiki, 19,50 saat, program haberleri, spor, 20 kış sporları maceraları, 21,15 beş tabloluk temsil, 23,15 haberler,, spor, 23,35 turizm propagandası, 23,45 piyano konseri, 24,30 haberler, 24,40 dans musikisi,

BERLİN:
19,05 konuşma, 19,20 org ve koro konseri, 20,05 piyes, 2105 eğlenceli konser, 22,05 musiki ve şan, 23,05 haberler, hava raporu, spor, 23,35 gece musikisi,

BUDAPEŞTE:
17,35 gramofon, 18,35 konferans, 19,05 orkestra konseri, 19,55 konferans, 20,25 şan ve piyano, 20,55 spor, 21,05 piyes, 22,45 haberler, 23,10 çingene orkestrası, 24,05 caz band takımı, 1,10 haberler.

BÜKREŞ:
18,05 köylü yayını, saat, haberler, hava raporu, 19,20 orkestra konseri, 20,10 millet lerin zamanı, 20,35 musiki, 21,40 piyes, 22, 40 haberler, hava, spor ve saire, 23,05 orkestra ve şan, 24,10 haberler.

LONDRA:
19,45 Orta İngiltere programı, 22,05 dini yayın, 22,50 haberler, hava raporu, saat, 23,10 orkestra konseri, 24,05 koro konseri, 24,35 son.

ROMA:
18,05 senfonik konser, istirahatlerde spor, hava raporu, 19,35 spor, gramofon, 20,25 faşizm haberleri, 20,35 spor, gramofon, 21,10 haberler, saat, 21,35 konferans, 21,45 komedi Son kâğıt, istirahatlerde konuşma, 23,05 koro konseri, 23,20 film kritiği, 23,30 dans musikisi, istirahatlerde haberler, 24,20 dans musikisi.

SİNEMALAR

BEYOĞLU

SARAY	:	Aşk güneşi
TÜRK	:	Aşk ölüm ve Şeytan (Suvarede): Yeşil domino
MELEK	:	Korkusuz kaptan
İPEK	:	Korkusuz kaptan.
SAKARYA	:	Dilediğim gibi yaşarım
YILDIZ	:	Margarita
SÜMER	:	Marinella
ALKAZAR	:	Devrialem ve kanlı takip.
FAN	:	Cürüm, Ceza ve Sevgilinin sesi
ŞIK	:	Şirley asi
ŞARK	:	Siyah gözler ve Hücum filosu
ASRİ	:	Klo—Klo ve Kaliforniya haydutları man süvari
ASTORYA	:	Define korsanları ve Dantenin cehennemi
CUMURİYET	:	Bağdad yolu, Ölüm uçurumu ve Vahşi atlar kralı (türkçe sözlü)

İSTANBUL

FERAH	:	Programmı bildirmemiştir
AZAK	:	Günahım ve Berlin olim piyatları
MİLLİ	:	Ehli salip muharebeleri
HİLAL	:	Programını bildirmemiştir
ALEMDAR	:	Kaliyante ve Tarasbulba
KEMALBEY	:	Ateş kraliçesi (türkçe), Denizaltı arkadaşları ve Berlin olimpiyatları

KADIKÖY

HALE	:	Janeta
SÜREYYA	:	Programmı bildirmemiştir

ÜSKÜDAR

HALE	:	Monte Kristo

ERENKÖY

AKIN	:	Programını bildirmemiştir

BALAT

MİLLİ	:	Yıldırım kaptan ve Bir aşk gecesi

TİYATROLAR

Şehir Tiyatrosu

TEPEBAŞI
dram kısmında
AYAK TAKIMI ARASINDA
Fransız Tiyatrosunda
Operet kısmı
MASKARA

HALK OPERETİ

HALK OPERETİ
Maksim tiyatrosunda
Pazar günü matineden itibaren
Zozo Dalmas ve Fonokosun iştirakile
PİPİÇA
büyük operet. Yeni kadro
Yeni Bale
Büyük illüzyonist ve manyetizmacı

Pr. Zati Sungur
Her akşam
Şehzadebaşında
FERAH sinemada

Hikâye :

Eczacı!!

(Baş tarafı 5 incide)

ğinin ucunu bile göstermiyor! Valdeyi görücü gönderdim. Ona bile çıkmamış! O kadar mesture.. Fakat gene tereddütteyim.

— Sebep?

— Taliimi bildiğim için bir aksilik olmasın diye ödüm patlıyor.

— Ne gibi aksilik olabilir?

— Eh.. Kimbilir?.. Pek namuslu, pek kapalı diyorlar ama, meselâ ister misin erkek çıksın... Yahut iki koca üstüne ortak gideyim? Veya buna mümasil bir aksilik...

— Artık tereddüdün bu derecesi saçma... Hem güzel, hem namuslu.. Böyle mal nerede bulunur? Fırsatı fevtetmeyin! Derhal evlenin.

— Korkuyorum.

— Cesaret!

Ayrıldık.

Eve gelince öksürük haplarımın bir tanesini ağzıma aldım.

Öööö!

Mide bulandırıcı, yapışkan, kekremsi bir şey!

Tuh!!

Yere tükürdüm.

Ve yeni dostumun garip serencamını düşünerek odada dolaşmıya başladım.

Birdenbire: Zıng!. Ve dahi duralar.. Adım atabilirsen at.. Ne ileri; ne geri.. Sağ ayağım yere mıhlanmış kımıldanmıyor; deprenmiyordu. Sağa çektim olmadı, sola çektim olmadı.. Nihayet baktım çare yok; yere oturdum, potinimi çözerek ayağımı kurtardım.

Iğilip köseleyle tahtanın arasına bir de baktım ki ne göreyim?

Öksürük hapı!

Bu öksürük hapları da ama tutkalmış ha... Misafir odasındaki çiçek vazosu kırıldıydı. Bununla yapıştırdık. İki kırık biribirine öyle bir yapışış yapıştı ki, ayırabilene aşkolsun! Masanın ayağını tutkalladık. O da mükemmel kaynadı. Yapıştırdığım bir tabak kazara yere düştü ve tutkalın sürülmediği yerden kırıldı. Tutkallı tarafa bir şey olmadı.

Geçen gün dostumun eczanesi civarından geçiyordum. Kendisini hatırlayıp içeriye girdim.

— Bonjur! Size mühim bir şey haber vermeye geldim: Eğer öksürük haplarınızı tutkal diye satacak olursanız çok para kazanırsınız!

— Evet, esasen siz o hapları alırker bu neviden bir yanlışlık olacağını tahmin etmiştim. Hatırlıyor musunuz. Bir kızla evleneceğimi söylüyordum. Evlendim.

— Tebrik ederim. Eh.. memnunsunuz İnşallah erkek çıkmamıştır; iki koca üzerine ortak da gitmemişsinizdir?

Tezgâhtar acı acı güldü:

— Keşki... Keşki öyel olaydı - dedi. Başıma daha berbadı geldi!

— Beni korkutuyorsunuz!

— Küp. Fıçı. ev.. dev.. Öyle şişman öyle şişman ki kucaklıyamıyorum. Bakın şu eczane terazisine... Üç yüz kiloyu çeker.. Halbuki bizim hanımı bunun üstüne çıkardım. Çat dedi kırıldı. Anlıyorsunuz ya şişmanlığı?!.

— İhya oldunuz öyleyse - dedim - Dünya şişmanlık şampiyonluğu sizin karınızda, teşhir edip para kazanınız!

— Öyle ya... Bu kadını teşhir edip para kazanmak lâzımdı. Halbuki ben kendisiyle evlendim. İşte benim taliim daima böyledir. İşlerim aksi gider. Ne yapmak lâzımgeldiğini daima anlarım ama iş işten geçtikten sonra.. Karımı teşhire kalksam; bu sefer de kimbilir ne aksilik çıkacak..

Nâkıli: *(Hat - Sür)*

ADEMİ İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletler. Her eczanede arayınız

Bir müddettenberi rahatsız bulunan

Bayan
NEBİLE
Sevimli
LONDRA Birahanesinde
Bu akşamdan itibaren seanslarına başlıyacaktır.

Her akşam
Çağlayan'da
Bayan
MUALLÂ
Ve yüksek musikî sanatkârları dinleyiniz

Kimyager
Hüsameddin
Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilumum tahlilât. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı.

Cildiye ve Zühreviye mütehassısı
Dr. ÇİPRUT
Beyoğlu, Rus sefarethanesi sırasında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartımanı. Telefon: 43353

DİABOLO
Krema makineleri
Anadoluda Acentalar aranmaktadır.
İstanbul, Galata, Tünel caddesi No. 74, 89 B. N. KAZANCIYAN müessesesi.
DİABOLO

Doktor
Omer Abdürrahman
Cildiye mütehassısı
Muayenehanesi Eminönü: Valde han No. 21 de her gün beşten itibaren başlar.

Diş Doktoru
Übeyt Öiçer
Cumartesinden maada hergün hastalarını kabul eder.
Edirnekapı, Karagümrük Tramvay Durağı No. 95

Türkiye Ziraat Bankasından:

Münhal Silo Şeflikleri için Ankara'da bir müsabaka imtihanı açılacaktır. Taliplerin aşağıdaki şeraiti haiz bulunmaları lâzımdır:

1 — Türk olmak,

2 — Hiç bir çevhile mahkûmiyeti bulunmamak,

3 — En aşağı lise derecesinde bir fen veya san'at mektebinden mezun olmak,

4 — 30 yaşından aşağı ve 50 den yukarı olmamak,

5 — Vazifesini muntazaman ifaya mani olabilecek bedenî arıza ve hastalıklarla malûl olmamak,

6 — Buhar ve elektrik makinelerinde ihtisası olmak.

Yukarıdaki maddelerde yazılı şartları haiz olup aynı zamanda silo, fabrika ve değirmen gibi müesseselerin fennî kısmını idare etmiş olanlar ve Ziraat mühendisi diplomasını haiz olup ta makinacılıkta ihtisası olanlar tercih edilir.

Kendilerine meslekî bilgilerine ve imtihanda gösterecekleri muvaffakiyet derecesine göre "150—175" lira ücret verilecektir.

Taliplerin bu ayın yirmi beşine kadar Ziraat Bankası Umum Müdürlüğüne müracaat ve lâzımgelen evrak ve vesaiki tevdi etmeleri şarttır.

İmtihan buhar, elektrik, değirmen makineleri nazariyat ve ameliyatından yapılacaktır.

İmtihan günü ayrıca ilân edilecektir. (3033)

Istanbul Kültür Direktörlüğünden:

Yeni Lise İlk Türk lisesi birinci ve ikinci ve Amelihayat okulunun birinci devresinden mezun olup bugüne kadar diploma alamıyan talebenin sınıf veya mezuniyet imtihanlarile ve hangi ders yıllarında menzun olduklarını en son 15/Birincikânun/936 tarihine kadar İstanbul Kültür Direktörlüğüne bildirmeleri ve Devlet Basımevinden alacakları boş diploma ve kablarile 50 kuruşluk pul altı adet en son çekilmiş küçük fotoğraf ve hüviyet cüzdanlarının noterden tasdikli suretlerini getirmeleri ve bundan sonra yapılacak bu gibi müracaatların nazarı dikkate alınacağı beyan ve ilân olunur. (3024)

İstanbul Belediyesi İlânları

Keşif bedeli 2265 lira 41 kuruş olan Şişli son Tramvay durağında ki sahaya yapılacak parke kaldırım açık eksiltmeye konulmuştur.

Keşif evrakı ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İsteklîler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve belediye fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasiyle 169 lira 90 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile 27-11-936 cuma günü saat 14 te daimî encümende bulunmalıdırlar. (B) (2914)

Vilâyet ziraat müdürlüğü için lüzumu olan 10 tane motosiklet kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 27 — 11 — 936 cuma günü saat 16 da yapılacaktır. Bu motosikletin hepsine 5000 lira bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesika ve 375 liralık ilk teminat makbuzu veya mektubiyle beraber teklif mektuplarını havi zarflarını yukarıda yazılı günde saat 15 e kadar daimî encümene vermelidirler. (1) (2915)

Bayanlar!

Tavsiyelerimizi dinlerseniz

Cazip görünür,
Sıhhatli olur,
Herkesin takdirini kazanırsınız!

HABER in

Sizin, fayda görebilmeniz için uğraşıp başardığı teşebbüsten istifade ediniz.

Gazetemiz, Paris'in belli başlı güzellik Enstitülerinden birile anlaşmış bulunmaktadır

- Başımızda, yüzünüzde, gözleriniz de, dudaklarımızda, Saçlarımızda
- Göğüslerinizde
- Kalçalarmızda
- Bacaklarmızda
- Ayaklarmızda
- Kollarmızda ve ellerinizde
- Ve vücudunuzun her bir azasmın biribirine nazaran ölçülerinde Bir kusur, bir nisbetsizlik, bir tek kelime ile güzelliğinizi noksan bıra kan ve canmızı sıkan bir şey görü yorsanız

HABER size tavsiyelerde bulunmaya ha zırdır.

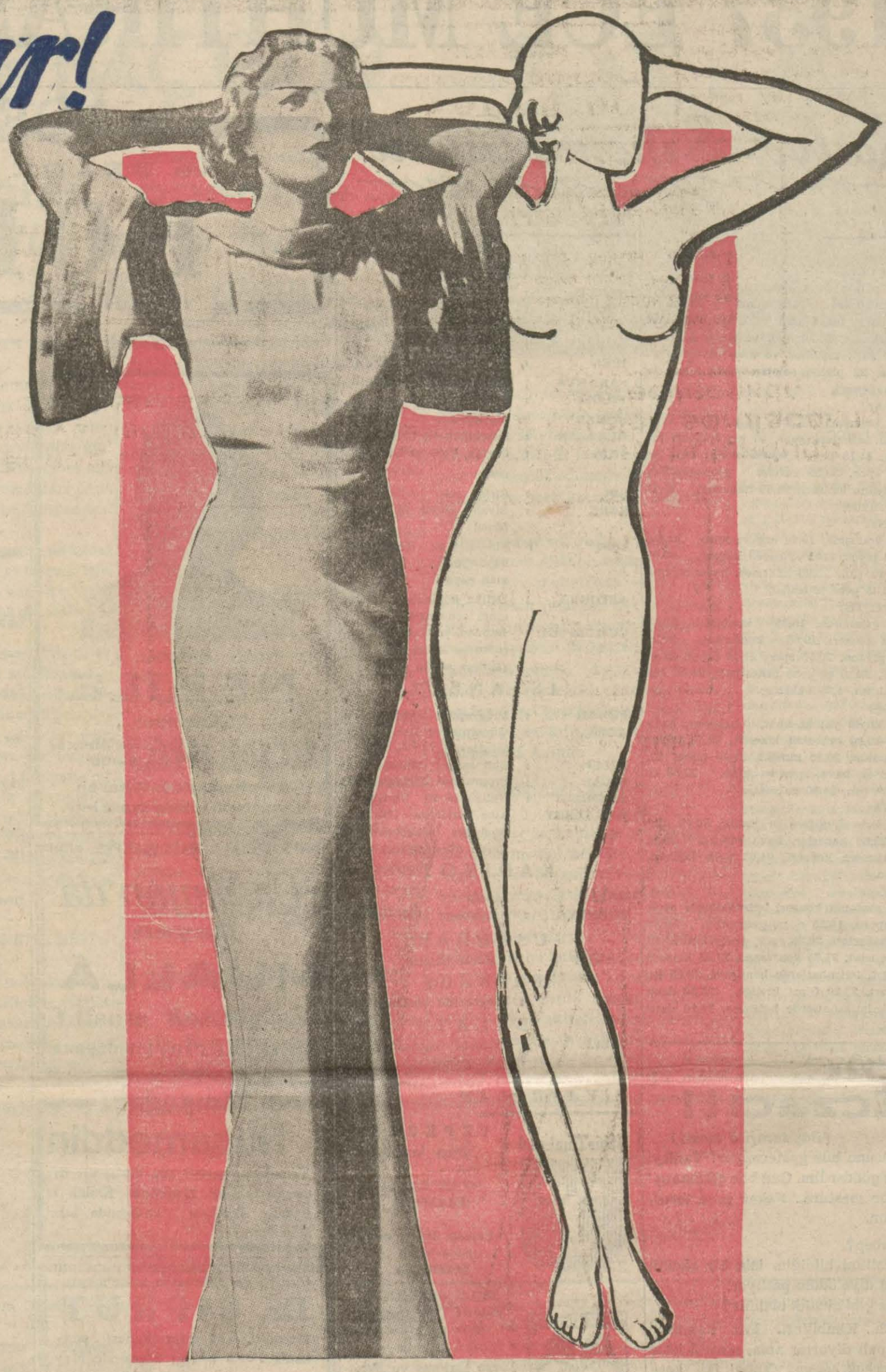

Mektup zarflarının üstünü şu şekilde yazmalısınız :

GÜZELLİK DOKTORU
HABER gazetesi
Ankara caddesi
Istanbul

HABERE soracağınız sualler doğrudan doğruya, Pariste anlaşmış bulunduğu güzellik enstitüsüne gönderilecek ve derdinize, pratik, masrafsız çareler sorulacaktır. Bu müessesenin vereceği cevaplar sırasiyle gazetemizde neşredilecektir.

Vücutlarmda arızalar yüzünden rahatsız olan ve bunu kendilerine bir dert yapanlar; ve gene bunların telâfi ve tedavisini imkânsız gördüklerini sananlarla bu arızanm tashih ve tedavi edilemez olduğuna inananlar sırf bir mütehassısa şahsan müracaat etmeyi sıkılmaları yüzünden ihmal edenler **HABER**'in bu teşebbüsünden istifade etmelidirler.

Soracağınız suallere müsbet ve faydalı cevaplar alabilmeniz için soracağınız meselenin taallûk ettiği şey hakkında mümkün olduğu kadar izahat vermeyi ihmal etmemelisiniz. Yazılarınız bilhassa okunaklı olmalıdır.
Mektuplarınıza hakikî isminizi yazabileceğiniz gibi, bunu istemiyenler müstear bir ad kullanabilirler.

Dikkat: Şişmanlık ve zayıflıktan şikâyet edenler.

Kilolarile boylarının ölçülerini; vücutlarınm nisbetsizliklerine üzülenler: kilolarını, boy, göğüs, boyun, bel, kalça, baldır, ayak bileği ve ayrıca ayaklarından oyluk kemiklerine kadar ölçülerini mektupları içine ilâve etmelidir.

HABER'in Güzellik doktoru KUPON

Yazacağınız mektuba şu kuponu ilâve etmelisiniz. Bu kupon bundan sonra her gün Haber gazetesinde neşredilecektir.